

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare

www.qpz.gov.al

Nr. 53

16 maj

2012

P Ë R M B A J T J A

		Faqe
Ligj nr. 44/2012 datë 19.4.2012	Për shëndetin mendor.....	2679
Ligj nr.45/2012 datë 26.4.2012	Për ratifikimin e marrëveshjes ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë së Malit të Zi për përcaktimin e pikës së përbashkët të kalimit kufitar “Zatrijebacka Cijevna-Grabon”, për trafikun ndërkombëtar të pasagjerëve dhe për pikën e kalimit kufitar “Çerem Vranic”...	2690
Ligj nr. 48/2012 datë 26.4.2012	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 9887, datë 10.3.2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale”.....	2692
Ligj nr. 49/2012 datë 3.5.2012	Për organizimin dhe funksionimin e gjykatave administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative.....	2701
Ligj nr. 50/2012 datë 3.5.2012	Për miratimin e aktit normativ, me fuqinë e ligjit, nr. 1, datë 30.3.2012 të Këshillit të Ministrave “Për një ndryshim në ligjin nr. 10 418, datë 21.4.2011 “Për legalizimin e kapitalit dhe faljen e një pjese të borxhit tatimor dhe doganor”, të ndryshuar”.....	2723
Udhëzim i MF, METE nr. 3, datë 4.5.2012	Për përcaktimin dhe dokumentimin e sasive të nënprodukteve të naftës, të importuar për nevojat e veta, nga shoqëritë e kërkimit të naftës dhe të vënies në shfrytëzim të zonave naftëmbajtëse.....	2724

LIGJ
Nr. 44/2012

PËR SHËNDETIN MENDOR

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Qëllimi

Ky ligj ka për qëllim mbrojtjen dhe promovimin e shëndetit mendor, parandalimin e problemeve që lidhen më të, garantimin e të drejtave dhe përmirësimin e cilësisë së jetës për personat me çrregullime të shëndetit mendor.

Neni 2
Objekti

Ky ligj përcakton procedurën dhe kushtet për mbrojtjen e shëndetit mendor, nëpërmjet sigurimit të kujdesit shëndetësor, sigurimit të një mjedisi social të përshtatshëm për personat me çrregullime të shëndetit mendor dhe nëpërmjet politikave parandaluese për mbrojtjen e shëndetit mendor.

Neni 3
Përkufizime

Në këtë ligj, termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. “Shëndet mendor” është aftësia për të menduar dhe mësuar, si dhe aftësia e një individi për të kuptuar e jetuar me emocionet e veta dhe reagimet e të tjerëve.
2. “Çrregullim i shëndetit mendor” është çrregullimi thelbësor i mendimit, perceptimit, orientimit ose kujtesës, që dëmtojnë sjelljen, gjykimin, kapacitetin për të njohur realitetin ose aftësinë e personit për të përmbushur kërkesat e jetës, çka e bën atë mendërisht të sëmurë, ose është prapambetja mendore, kur shoqërohet me sjellje agresive patologjike ose seriozisht të papërgjegjshme.
3. “Diskriminimi” është çdo dallim, përjashtim, kufizim apo preferencë, bazuar në cilindo shkak të përmendur në nenin 1 të ligjit nr. 10 221, datë 4.2.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, që ka si qëllim apo pasojë pengesën apo bërjen e pamundur të ushtrimit, në të njëjtën mënyrë me të tjerët, të të drejtave e lirive themelore të njohura me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, me aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, si dhe me ligjet në fuqi.
4. “Ekipet multidisiplinare” janë ekipet e përbëra nga specialistë të disa fushave, si mjekë, infermierë, psikologë, punonjës socialë, terapistë okupacionalë, logopedistë, terapistë zhvillimi apo specialistë të tjerë, të cilët veprojnë në mënyrë të koordinuar, sipas protokolleve përkatëse për ruajtjen dhe përmirësimin e shëndetit mendor.
5. “Kujdes për shëndetin mendor” është tërësia e veprimeve dhe masave që ndikojnë në vënien e diagnozës së çrregullimeve të shëndetit mendor dhe trajtimin e rehabilitimin e personave me çrregullime të shëndetit mendor, si dhe të gjitha masat e tjera që ndikojnë në parandalimin e këtyre çrregullimeve.
6. “Miratim i informuar” është miratimi i marrë nga një person për përfshirjen ose jo të tij në një procedurë të vlerësimit të nevojave të tij, marrjen ose jo të një shërbimi që plotëson nevojat e tij,

vetëm pasi personi është informuar në mënyrë të plotë për procedurën, shërbimin dhe alternativat e tjera për vlerësimin dhe plotësimin e nevojave të tij.

7. “Rehabilitim” janë përpjekjet për rikthimin e aftësive të funksionimit social të një personi me çrregullime të shëndetit mendor.

8. “Stigmë” është sjellja e përbuzjes ose e mosrespektimit të një personi, për shkak të qenies ose të dyshimit se është person me çrregullime të shëndetit mendor.

9. “Trajtim” është tërësia e veprimtarive të vlerësimit, diagnostikimit, trajtimit dhe rehabilitimit, që përfshin marrëdhëniet, ndërmjet pacientit dhe ekipit multidisiplinar të institucioneve të kujdesit për shëndetin mendor dhe aktorëve të tjerë të përfshirë në kujdesin shëndetësor.

10. “Trajtim i vullnetshëm” është trajtimi me kërkesë ose miratim të personit që vuan nga çrregullime të shëndetit mendor ose me kërkesë të përfaqësuesit ligjor të të miturit nën moshën 14 vjeç.

11. “Trajtim i pavullnetshëm” është trajtimi i një personi që vuan nga një çrregullim serioz i shëndetit mendor, që kryhet pa miratimin e tij dhe konfirmohet nëpërmjet një vendimi gjyqësor.

12. “Terapia elektrokonvulsive” është trajtimi i çrregullimeve të shëndetit mendor, përmes aplikimit të rrymës elektrike në kokë të një personi, zakonisht nën anestezi, me qëllim induktimin e pavetëdijshmërisë dhe shkarkimeve konvulsive në tru.

Neni 4

Mbrojtja dhe promovimi i shëndetit mendor

Mbrojtja dhe promovimi i shëndetit mendor kryhen nëpërmjet masave që kontribuojnë në sigurimin ose rivendosjen e ekuilibrit mendor të individit, duke fuqizuar kapacitetet individuale, duke promovuar integritetin, duke përmirësuar pranimin dhe duke luftuar diskriminimin e stigmën në mjedisin social të tij.

Neni 5

Parimet e përgjithshme të kujdesit në shërbimet e shëndetit mendor

1. Parimet e përgjithshme të kujdesit në shërbimet e shëndetit mendor janë:

a) Trajtimi i barabartë dhe pa diskriminim i personave me çrregullime të shëndetit mendor, në funksion të respektimit të integritetit fizik dhe dinjitetit njerëzor.

b) Ofrimi i kujdesit shëndetësor për personat me çrregullime të shëndetit mendor në një mjedis sa më pak shtrëngues, kryesisht në nivel komunitar, për të shmangur në maksimum zhvendosjet nga mjedisi familjar e për të lehtësuar integritetin dhe rehabilitimin social.

c) Krijimi i lehtësive për këta persona dhe familjet e tyre me qëllim përfshirjen e tyre në jetën shoqërore.

ç) Ofrimi i kujdesit për personat me çrregullime të shëndetit mendor nga ekipe multidisiplinare që i përgjigjen në mënyrë komplekse nevojave mjekësore, psikologjike, sociale dhe të rehabilitimit.

d) Ushtrimi i të drejtave të personave me çrregullime të shëndetit mendor, në përputhje me aktet ndërkombëtare, të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë.

2. Zbatimi i parimeve të parashikuara në pikën 1 të këtij neni, garantohen nga autoritetet shtetërore, përgjegjëse të shërbimit të shëndetit mendor.

Neni 6

Të drejtat e personave me çrregullime të shëndetit mendor

1. Personat me çrregullime të shëndetit mendor gëzojnë:

a) të drejtat, liritë dhe interesat e ligjshëm kushtetues;

b) të drejtën të marrin shërbim shëndetësor të arritshëm dhe efikas në kushte të barabarta si të gjithë pacientët e tjerë;

c) të drejtën për trajtim dhe mbrojtje, bazuar në respekt të individualitetit dhe dinjitetit të tyre;

ç) të drejtën për të pranuar ose jo ndërhyrjen e propozuar diagnostike e terapeutike, përveç rasteve të tjera të parashikuara në këtë ligj;

d) të drejtën për të marrë informacionin e duhur për të drejtat e tyre, si dhe për të qenë pjesë e hartimit të planit individual të trajtimit;

dh) të drejtën për të kërkuar shpërblimin e dëmit të shkaktuar nga gabimi në trajtim ose keqtrajtimet e mundshme;

e) të drejtën për të kërkuar rishqyrtimin e shtrimit apo mjekimit të detyruar;

ë) të drejtën për konfidencialitet mbi të dhënat, për shkak të gjendjes së tyre shëndetësore;

f) të drejtën për të mos u detyruar forcërisht të ekzaminohen nga pikëpamja mjekësore, me qëllim përcaktimin e një çrregullimi të shëndetit mendor të mundshëm, me përjashtim të rasteve dhe sipas procedurës së përshkruar në këtë ligj;

g) të drejtën për t'u siguruar kushtet e përshtatshme jetësore, higjienike, të ushqyerjes dhe sigurisë;

gj) të drejtën për t'u ankuar për ofrimin e shërbimeve të shëndetit mendor.

2. Ushtrimi i të drejtave të personave me çrregullime të shëndetit mendor mund të kufizohet vetëm në rastet e parashikuara në këtë ligj. Këto kufizime janë në përpjesëtim me gjendjen e diktuar shëndetësore dhe nuk mund të cenojnë thelbin e lirive dhe të drejtave.

Neni 7

Konfidencialiteti

Personat, që zhvillojnë veprimtari të parashikuara në këtë ligj, janë të detyruar të ruajnë fshehtësinë e të gjithë informacionit të marrë nga pacienti në institucionet shëndetësore, dhe të dhënat personale shëndetësore të tij, sipas legjislacionit në fuqi. Këta persona përjashtohen nga detyrimi i ruajtjes së fshehtësisë profesionale vetëm kur informacioni i jepet mjekut kurues të të sëmurit dhe/ose institucioneve rezidenciale, si dhe organeve që me ligj kanë të drejtë ta kërkojnë këtë informacion.

Neni 8

Mbrojtja nga diskriminimi, tortura, trajtimet çnjerëzore dhe poshtëruese

1. Personave me çrregullime të shëndetit mendor u sigurohet mbrojtje efektive nga diskriminimi dhe nga çdo formë sjelljeje që nxit diskriminimin, në bazë të këtij ligji dhe legjislacionit në fuqi, në këtë fushë.

2. Asnjë person me çrregullime të shëndetit mendor nuk mund t'i nënshtrohet torturës, dënimit ose trajtimit mizor, çnjerëzor apo poshtërues.

Neni 9

Heqja ose kufizimi i zotësisë për të vepruar

1. Heqja ose kufizimi i zotësisë për të vepruar i personave me çrregullime të shëndetit mendor realizohet sipas procedurave të parashikuara në Kodin e Procedurës Civile.

2. Komisioni psikiatriko-ligjor u rekomandon subjekteve, që kanë të drejtë të bëjnë kërkesë për heqjen ose kufizimin e zotësisë për të vepruar, sipas Kodit të Procedurës Civile, vënien në lëvizje të procedurave ligjore për heqjen ose kufizimin e zotësisë për të vepruar të personit me çrregullime të shëndetit mendor.

3. Titullari i shërbimit të shëndetit mendor nëse konstaton që kujdestari ligjor i personit me çrregullime të shëndetit mendor, që ndodhet nën kujdesin e shërbimit të shëndetit mendor, nuk i përmbush detyrimet e tij, i kërkon gjykatës së rrethit zëvendësimin e kujdestarit.

KREU II SHËRBIMET E SHËNDETIT MENDOR

Neni 10

Kategoritë e shërbimeve

1. Shërbimet shëndetësore, përmes të cilave ofrohet kujdes për shëndetin mendor, janë:
  - a) shërbimet e kujdesit shëndetësor parësor;
  - b) shërbimet komunitare të shëndetit mendor;
  - c) shërbimet ambulatorë të specializuara;
  - ç) shërbimet e shëndetit mendor të specializuara me shtretër;
  - d) institucionet mjekësore të posaçme.
2. Shërbimet e shëndetit mendor, të parashikuara në shkronjat “a”, “b” dhe “c”, mund të ofrohen, sipas legjislacionit në fuqi edhe nëpërmjet iniciativash private të grupeve të pacientëve, familjarëve apo palëve të treta. Rregullat për organizimin dhe funksionimin e këtyre shërbimeve, miratohen nga Ministri i Shëndetësisë.

Neni 11

Shërbimi i kujdesit shëndetësor parësor

1. Shërbimi i kujdesit shëndetësor parësor është shërbimi që ofrohet nga mjekët e familjes dhe personeli infermieror, që ushtrojnë veprimtarinë e tyre në institucionet e kujdesit shëndetësor parësor.
2. Shërbimi i kujdesit shëndetësor parësor bazohet në paketën bazë të shërbimit të kujdesit parësor dhe në sistemin e referimit, ku përfshihet edhe detyrimi i zbulimit, referimit dhe ndjekjes së pacientëve me çrregullime të shëndetit mendor.

Neni 12

Shërbimet ambulatorë të specializuara

Shërbimet ambulatorë të specializuara të shëndetit mendor janë shërbime që ofrohen nga mjekë të specializuar në disiplinën mjekësore psikiatri, personel infermieror dhe personel mbështetës i kualifikuar, që ushtrojnë veprimtarinë e tyre në institucionet e kujdesit shëndetësor publik dhe privat.

Neni 13

Shërbimi komunitar i shëndetit mendor

1. Shërbimet komunitare të shëndetit mendor ofrojnë veprimtaritë parandaluese, kuruese dhe rehabilituese për personat me çrregullime të shëndetit mendor.
2. Shërbimet komunitare të shëndetit mendor ofrohen nga një ekip multidisiplinar dhe kanë si qëllim:
  - a) ruajtjen, zhvillimin dhe rehabilitimin e mundësive individuale, për të kapërcyer nevojat emergjente apo kronike;
  - b) integrimin social, rehabilitimin psikosocial dhe riaftësimin social e profesional.

Neni 14

Shërbime të shëndetit mendor të specializuara me shtretër

Shërbimet e shëndetit mendor të specializuara me shtretër janë shërbime të specializuara brenda spitalit të përgjithshëm ose në spitale të specializuara, të cilat organizohen dhe funksionojnë sipas legjislacionit në fuqi për shërbimin spitalor.

KREU III
SHËRBIMET E SHËNDETIT MENDOR PËR FËMIJËT
DHE ADOLESHENTËT

Neni 15
Parimet e funksionimit

1. Shërbimet e shëndetit mendor për fëmijët dhe adoleshentët ofrohen në funksion të ruajtjes dhe përmirësimit të shëndetit të popullatës.

2. Funksionimi i shërbimeve të shëndetit mendor për fëmijët dhe adoleshentët mbështetet në parimet e mbrojtjes së të drejtave të fëmijëve dhe janë pjesë specifike e shërbimeve të shëndetit mendor në të gjitha kategoritë e shërbimeve të shëndetit mendor, siç janë parashikuar në kreun II të këtij ligji.

KREU IV
NDËRGJEGJËSIMI NË LIDHJE ME ÇRREGULLIMET MENDORE

Neni 16
Kujdesi në familje

1. Kujdesi në familje realizohet nga autoritetet shtetërore përgjegjëse që kujdesen për personat me çrregullime të shëndetit mendor, nga organet e pushtetit vendor dhe nga organizatat jofitimprurëse që veprojnë në këtë fushë, në bashkëpunim me familjet e personave me çrregullime të shëndetit mendor. Kujdesi në familje nënkupton mbështetjen psikologjike, psiko-pedagogjike, shërbimet e ndihmës personale ose familjare, si dhe mbështetje me pagesa dhe shërbime sipas legjislacionit përkatës.

2. Familjet, që kanë persona me çrregullime të shëndetit mendor, në bashkëpunim me institucionet përgjegjëse shtetërore dhe organizatat jofitimprurëse që merren me kujdesin, trajtimin dhe rehabilitimin e personave me çrregullime të shëndetit mendor, kujdesen dhe mbështesin këta persona për integrimin e tyre në familje, komunitet dhe shoqëri.

3. Organet e pushtetit vendor, brenda kompetencave të tyre, në bashkëpunim me strukturat shëndetësore, marrin të gjitha masat për të mbështetur personat me çrregullime të shëndetit mendor dhe familjet e tyre.

Neni 17
Riaftësimi profesional

1. Personat me çrregullime të shëndetit mendor gëzojnë të drejtën të përfitojnë nga politikat e riaftësimit profesional kur kushtet e tyre mjekësore dhe arsimore e lejojnë një gjë të tillë.

2. Mënyra e përfitimit dhe përfshirja e personave me çrregullime të shëndetit mendor në këto politika përcaktohen sipas legjislacionit në fuqi.

Neni 18
Shëndeti mendor në institucionet rezidenciale të përkujdesit social

1. Personave, që gjenden në institucionet rezidenciale të përkujdesit social, u ofrohet këshillim, trajtim, rehabilitim dhe kujdes në shëndet mendor në mënyrë të barabartë dhe sipas standardeve shëndetësore, të miratuara nga Ministri i Shëndetësisë.

2. Mënyra e organizimit dhe e dhënies së shërbimeve, të parashikuara në pikën 1 të këtij neni, përcaktohet me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e Ministrisë së Shëndetësisë.

KREU V
TRAJTIMI NË SHËRBIMET E SHËNDETIT MENDOR
TË SPECIALIZUAR ME SHTRËTËR

Neni 19

Trajtimi i vullnetshëm

1. Personi me çrregullime të shëndetit mendor merr trajtim të vullnetshëm në shërbimin e shëndetit mendor të specializuar me shtretër, pas lëshimit të miratimit me shkrim nga ana e tij, me kusht informimi paraprak. Miratimin për të miturit ose personat me zotësi të kufizuar për të vepruar e lëshon kujdestari ose përfaqësuesi i tyre ligjor.

2. Miratimi i informuar sigurohet nëpërmjet diskutimit me pacientin për natyrën dhe qëllimin e ndërhyrjes terapeutike të propozuar dhe/ose përdorimin e formularit tip të miratimit të informuar, të miratuar nga Ministri i Shëndetësisë. Përbajtja e diskutimit dhe formulari i miratimit të informuar janë pjesë e kartelës klinike të pacientit. Pacienti firmos për dhënien e miratimit si në kartelë, ashtu edhe në formularin e miratimit të informuar.

3. Personi me çrregullime të shëndetit mendor referohet për në shërbimin e shëndetit mendor të specializuar me shtretër, pasi ka kryer ekzaminimin paraprak nga mjeku në shërbimet komunitare ose shërbimet ambulatorë të specializuara.

4. Personi me çrregullime të shëndetit mendor, kujdestari ose përfaqësuesi i tij ligjor kanë të drejtë të kërkojnë ndërprerjen, refuzimin apo të ankohen për trajtimin në çdo moment të procesit, gjë e cila mund të kundërshtohet vetëm kur përmbushen kriteret për trajtim të pavullnetshëm.

5. Trajtimi i vullnetshëm i një personi me çrregullime të shëndetit mendor në shërbimin e shëndetit mendor të specializuar me shtretër nuk mund të shërbejë për asnjë rast, për qëllim të shqyrtimit të aftësisë për punë.

Neni 20

Trajtimi i pavullnetshëm

1. Subjekt i trajtimit të pavullnetshëm është personi, i cili shtrohet në mënyrë të pavullnetshme në shërbimet e shëndetit mendor të specializuar me shtretër, ose pasi është shtruar në mënyrë të vullnetshme mbahet në mënyrë të pavullnetshme, sipas përcaktimit të mjekut specialist.

2. Personi me çrregullime të shëndetit mendor trajtohet në mënyrë të pavullnetshme, në rast se plotësohen këto kushte njëkohësisht:

a) kur ka një çrregullim të rëndë mendor, që kufizon aftësinë e tij për të kuptuar ose kontrolluar sjelljen e tij; dhe

b) pa trajtimin e pavullnetshëm personi rrezikon jetën shëndetin ose sigurinë e vetes ose të tjerëve; dhe

c) janë shteruar mundësitë ekzistuese për trajtimin shëndetësor në komunitet dhe mjekimi i nevojshëm jepet vetëm nëpërmjet shtrimit në shërbimet e shëndetit mendor të specializuar me shtretër, në përputhje me parimet e alternativës sa më pak kufizuese.

3. Vendimi për trajtim të pavullnetshëm të një personi merret nga mjeku specialist vetëm pasi të ketë kryer personalisht ekzaminimin e tij. Personi i sëmurë, familjarët e tij të afërt ose kujdestari ligjor gëzojnë të drejtën të informohen për shkaqet e marrjes së këtij vendimi dhe për të drejtat që pacienti gëzon në këtë gjendje.

4. Trajtimi i pavullnetshëm i një personi me çrregullime të shëndetit mendor në shërbimin e shëndetit mendor të specializuar me shtretër nuk mund të shërbejë për asnjë rast për qëllim të shqyrtimit të aftësisë për punë.

5. Procedurat e trajtimit dhe të informimit të pacientit e personave të tjerë të interesuar pasqyrohen në kartelën klinike, e cila miratohet nga Ministri i Shëndetësisë.

Neni 21

Të drejtat e personit që i nënshtrohet trajtimit të pavullnetshëm

1. Pacientit, që i nënshtrohet trajtimit të pavullnetshëm, i shpjegohen me shkrim brenda 48 orëve arsyet e trajtimit të pavullnetshëm, si dhe informohet për të drejtat dhe detyrimet e tij.
2. Pacienti, gjatë veprimeve të shtrimit të pavullnetshëm, përfaqësohet personalisht dhe, në rast se gjendja shëndetësore nuk e lejon, nëpërmjet përfaqësuesit ligjor.
3. Pacientit, që i nënshtrohet trajtimit të pavullnetshëm, i garantohet mbrojtje e interesave të tij për të gjitha veprimet procedurale që kanë lidhje me të.
4. Ndaj vendimit për trajtim të pavullnetshëm mund të bëhet ankim në gjykatë, sipas legjisllacionit në fuqi.

Neni 22

Procedura për shtrimin në shërbimet e shëndetit mendor të specializuar me shtretër për personat që kanë nevojë për trajtim të pavullnetshëm

1. Personi i gjendur në rrethanat e parashikuara në nenin 20 të këtij ligji, dërgohet në shërbimin e shëndetit mendor të specializuar me shtretër nga personeli mjekësor i shërbimeve të urgjencës, një person i afërt i tij ose nga çdo nëpunës apo person tjetër që vihet në dijeni për gjendjen e tij shëndetësore.
2. Policia e Shtetit, me kërkesë të personelit mjekësor, e ndihmon atë gjatë kryerjes së vizitave mjekësore dhe transferimit të personit në shërbimin e shëndetit mendor të specializuar me shtretër, si dhe garanton mbrojtjen e përkohshme të pronës së tij. Në rastet kur mungon ndihma e menjëhershme e personelit mjekësor, Policia e Shtetit detyrohet të shoqërojë personin, në prani të familjarëve ose të të afërmeve të tjerë, në shërbimin e urgjencës mjekësore më të afërt.
3. Mjeku në shërbimin e shëndetit mendor të specializuar me shtretër, që vendos për trajtimin e pavullnetshëm të personit, informon menjëherë personelin mjekësor ose policor që e ka shoqëruar, familjarët dhe personat e tjerë që e shoqërojnë, si dhe përfaqësuesin ligjor, nëse është i pranishëm. Personi gëzon të drejtën të komunikojë me personat pranë tij apo përfaqësuesin e tij ligjor.
4. Mjeku në shërbimin e shëndetit mendor të specializuar me shtretër, që vendos për trajtimin e pavullnetshëm, përshkruan në mënyrë të hollësishme në kartelën mjekësore të gjitha procedurat e ndjekura dhe siguron njoftimin e shefit të shërbimit për shtrimin e pavullnetshëm, brenda 24 orëve.

Neni 23

Rivlerësimi i trajtimit të pavullnetshëm

1. Shefi i shërbimit, jo më vonë se 24 orë nga vendosja në trajtim të pavullnetshëm, urdhëron me shkrim në kartelën mjekësore rivlerësimin e gjendjes shëndetësore të personit të shtruar në mënyrë të pavullnetshme. Rivlerësimi kryhet nga personeli mjekësor që nuk ka marrë pjesë në procedurën fillestare të shtrimit dhe trajtimit të pavullnetshëm.
2. Pas rivlerësimit të gjendjes shëndetësore, personeli mjekësor plotëson kartelën mjekësore me të gjitha shënimet e nevojshme dhe referon pranë shefit të shërbimit nëse trajtimi i pavullnetshëm është i bazuar apo i pabazuar, ose kanë rënë shkaqet që personi të mbahet në kushte të tilla.
3. Në rast se pas rivlerësimit, shefi i shërbimit konstaton se kanë rënë shkaqet që personi të mbahet në kushte trajtimi të pavullnetshëm, urdhëron nxjerrjen e menjëhershme të personit nga trajtimi i pavullnetshëm. Vendimi i shefit të shërbimit dhe arsyet e tij shënohen në mënyrë të hollësishme në kartelën mjekësore.
4. Në rast se pas rivlerësimit, shefi i shërbimit konstaton se nuk kanë rënë shkaqet që personi të mbahet në kushte trajtimi të pavullnetshëm, personi vazhdon të marrë trajtimin e pavullnetshëm në këtë shërbim. Pas këtij vendimi, brenda 48 orëve, titullari i institucionit, ku ofrohet shërbimi i shëndetit mendor të specializuar me shtretër, referuar nga shefi i shërbimit, i drejtohet gjykatës së rrethit gjyqësor për të vlerësuar procedurën e kryer. Një kopje e kërkesës u vihet në dispozicion pacientit, një familjari të afërt dhe/ose përfaqësuesit të tij ligjor.

Neni 24

Trajtimi i pavullnetshëm me vendim gjykatë

1. Gjyqtari i vetëm e shqyrton kërkesën e paraqitur nga titullari i institucionit, ku ofrohet shërbimi i shëndetit mendor të specializuar me shtretër, për vlerësimin e trajtimit të pavullnetshëm, jo më vonë se 48 orë nga paraqitja e saj.
2. Vendimi i gjyqtarit të vetëm zbatohet menjëherë nga shërbimi i specializuar i shëndetit mendor me shtretër.
3. Në çdo çast, kur kanë rënë shkaqet shëndetësore që çuan në shtrim të pavullnetshëm, titullari i institucionit, ku ofrohet shërbimi i shëndetit mendor të specializuar me shtretër, familjarët ose përfaqësuesi ligjor parashtrajnë në gjykatën kompetente kërkesën për revokimin e vendimit të gjykatës.

Neni 25

Trajtime të veçanta mjekësore dhe kirurgjikale

1. Çdo trajtim mjekësor dhe kirurgjikal, përfshirë dhe terapinë elektrokonvulsive të personat me çrregullime të shëndetit mendor, zbatohet, në çdo rast, në interes të nevojave shëndetësore të pacientit, duke i informuar dhe marrë miratimin e pacientit ose të përfaqësuesit të tij ligjor.
2. Terapia elektrokonvulsive zbatohet pas miratimit të informuar të vetë pacientit ose përfaqësuesit të tij ligjor, sipas protokolleve të miratuara me urdhër nga Ministri i Shëndetësisë. Terapia elektrokonvulsive nuk zbatohet te minorenët.
3. Rregullat e etikës profesionale, në bazë të të cilave kryhen procedurat mjekësore dhe kirurgjikale, zbatohen dhe në personat me çrregullime të shëndetit mendor.

Neni 26

Kërkimet shkencore dhe mjekësore

1. Kërkimet shkencore dhe mjekësore ndaj personave me çrregullime të shëndetit mendor ndërmerren vetëm pasi të jetë marrë miratimi i informuar nga këta pacientë.
2. Kërkimet shkencore dhe mjekësore nuk zbatohen ndaj personave me çrregullime të shëndetit mendor, që janë duke marrë trajtim të pavullnetshëm në shërbimin e shëndetit mendor të specializuar me shtretër dhe personave që nuk kanë zotësi për të vepruar.

Neni 27

Kufizimi fizik

1. Kufizimi fizik i personave me çrregullime të shëndetit mendor zbatohet në institucionet e shëndetit mendor të specializuar me shtretër dhe përfshin, sipas protokollit përkatës, elementet e mëposhtme:
  - a) mbajtjen me forcë të personit;
  - b) përdorimin e detyruar të medikamenteve;
  - c) imobilizimin;
  - ç) izolimin.
2. Kufizimi fizik zbatohet për periudha të shkurtra kohore me objektiva të qartë, sipas protokolleve të miratuara me urdhër të Ministrisë së Shëndetësisë. Pacienti duhet të informohet për kufizimin fizik. Të gjitha procedurat e ndjekura për realizimin e kufizimit fizik dhe arsyet e ndërmarrjes së tyre përshkruhen në mënyrë të hollësishme në kartelën e pacientit, kur kufizimi ndodh në një shërbim të shëndetit mendor të specializuar me shtretër, apo në dokumentacionin zyrtar/epikrizën që shoqëron pacientin drejt shërbimit të shëndetit mendor të specializuar me shtretër, kur elemente të kufizimit fizik zbatohen në ambiente të tjera, sipas protokolleve përkatëse.

3. Gjatë kufizimit fizik, kontakti i stafit të shërbimit të shëndetit mendor të specializuar me shtretër me personin, subjekt i kufizimit fizik, duhet të jetë aktiv dhe i vazhdueshëm, që shkon përtej monitorimit rutinë, sipas protokolleve të miratuara me urdhër të Ministrit të Shëndetësisë.

4. Ndalohet përdorimi i kufizimit fizik, si mjet ndëshkimi ose si mjet më lehtësues për stafin e shërbimit.

5. Kufizimi fizik zbatohet në kushtet kur:

a) autorizohet nga mjeku psikiatër me shkrim;

b) kryhet në formën më pak kufizuese/shtrënguese, që ofron siguri dhe kontroll të sjelljes agresive të pacientit;

c) forca e përdorur është në përpjesëtim të drejtë me rrezikun e perceptuar;

ç) shërbimi i shëndetit mendor i specializuar me shtretër ka infrastrukturën e nevojshme për të zbatuar në mënyrë sa më të sigurt kufizimin fizik, sipas standardeve të miratuara nga Ministri i Shëndetësisë.

6. Në çdo shërbim të shëndetit mendor të specializuar me shtretër, ku zbatohet kufizimi fizik, të dhënat, për çdo rast, dokumentohen në një regjistër të veçantë, përveç dokumentimit të hollësishëm në kartelën klinike të pacientit.

7. Familjarët e pacientëve dhe/ose përfaqësuesit e tyre ligjorë duhet të informohen sa më parë, kur pacienti është apo bëhet subjekt i kufizimit fizik.

KREU VI

SHËNDETI MENDOR NË INSTITUCIONET E EKZEKUTIMIT TË VENDIMEVE PENALE DHE INSTITUCIONET E POSAÇME MJEKËSORE

Neni 28

Institucionet mjekësore të posaçme

1. Institucionet mjekësore të posaçme janë institucione, që shërbejnë për trajtimin e personave me çrregullime të shëndetit mendor, që kanë kryer një vepër penale, për të cilët gjykata kompetente ka vendosur mjekimin e detyruar në një institucion mjekësor të të paraburgosurve apo të të dënuarve që shfaqin çrregullime të shëndetit mendor gjatë vuajtjes së dënimit, si dhe për trajtimin e personave, për të cilët gjykata ka vendosur shtrimin e përkohshëm në një institucion mjekësor të posaçëm, sipas nenit 239 të Kodit të Procedurës Penale.

2. Trajtimi i personave në institucionet mjekësore të posaçme është i njëjtë me trajtimin e pacientëve të tjerë me çrregullime të shëndetit mendor. Institucionet mjekësore të posaçme, të përcaktuara në pikën 1 të këtij neni, janë pjesë e sistemit shëndetësor të integruar. Mënyrat dhe rregullat e ngritjes dhe funksionimit të këtyre institucioneve mjekësore të posaçme dhe masat e sigurisë për ruajtjen e tyre përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 29

Shëndeti mendor në institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale

1. Të dënuarit dhe të paraburgosurit që gjenden në institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale dhe që vuajnë nga çrregullime të shëndetit mendor, gëzojnë të drejtën për trajtim të veçantë shëndetësor pranë këtyre institucioneve ose në Qendrën Spitalore të Burgjeve.

2. Trajtimi dhe përkujdesja për shëndetin mendor, sipas pikës 1 të këtij neni, ofrohet në mënyrë jodiskriminuese dhe sipas standardeve shëndetësore që zbatohen edhe për kategoritë e tjera të personave me çrregullime të shëndetit mendor.

3. Ministria e Shëndetësisë, nëpërmjet shërbimeve të shëndetit mendor, ofron, sipas nevojave, të gjithë asistencën e nevojshme për diagnostikimin, kurimin dhe rehabilitimin e personave me çrregullime të shëndetit mendor, sipas pikës 1 të këtij neni.

KREU VII MONITORIMI I SHËNDETIT MENDOR

Neni 30

Komiteti Kombëtar për Shëndetin Mendor

1. Komiteti Kombëtar për Shëndetin Mendor është organ këshillimor i Ministrit të Shëndetësisë. Përbërja dhe mënyra e funksionimit të këtij komiteti miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e Ministrit të Shëndetësisë.

2. Komiteti Kombëtar për Shëndetin Mendor këshillon Ministrin e Shëndetësisë për zbatimin e detyrimeve që rrjedhin nga ky ligj dhe për rishikime të rëndësishme ligjore, organizative e teknike në fushën e shëndetit mendor.

Neni 31

Monitorimi i jashtëm i shërbimit të shëndetit mendor

1. Avokati i Popullit, nëpërmjet Mekanizmit Kombëtar për Parandalimin e Torturës, Trajtimin Çnjerëzor dhe Poshtëruës, që vepron si strukturë e veçantë nën autoritetin e tij, vëzhgon rregullisht, me anë të inspektimeve periodike, respektimin e të drejtave dhe të standardeve që u ofrohen personave me çrregullime të shëndetit mendor në mjediset e shërbimit të shëndetit mendor të specializuar me shtretër, si dhe paraqet rekomandime në organet përkatëse, me qëllim përmirësimin e trajtimit dhe kushteve të pacientëve dhe sigurimin e respektimit të plotë të të drejtave të njeriut në institucionet e kujdesit të shëndetit mendor.

2. Avokatit të Popullit, nëpërmjet Mekanizmit Kombëtar për Parandalimin e Torturës, Trajtimin Çnjerëzor dhe Poshtëruës, gjatë inspektimeve në shërbimet e shëndetit mendor të specializuar me shtretër, i garantohet hyrja lirisht në të gjitha vendet dhe mjediset e institucioneve të shërbimit të shëndetit mendor, si dhe i garantohet marrja e çdo informacioni, sipas legjislacionit në fuqi.

3. Procedura e monitorimit, detyrat dhe të drejtat e punonjësve të Mekanizmit Kombëtar për Parandalimin e Torturës, Trajtimin Çnjerëzor dhe Poshtëruës realizohen sipas legjislacionit në fuqi.

Neni 32

Pjesëmarrja e organizatave jofitimprurëse

1. Ministria e Shëndetësisë mbështet iniciativat e organizatave jofitimprurëse, që synojnë asistencë në realizimin e objektivave strategjike të Ministrisë së Shëndetësisë në zhvillimin dhe përmirësimin e institucioneve të kujdesit të shëndetit mendor, si dhe të atyre organizatave që synojnë monitorimin e jashtëm e të pavaruar të respektimit të të drejtave të njeriut në këtë sektor.

2. Veprimtaria e organizatave jofitimprurëse në ambientet e institucioneve të kujdesit të shëndetit mendor me shtretër rregullohet në bazë të marrëveshjeve të mirëkuptimit dhe bashkëpunimit me Ministrinë e Shëndetësisë. Në çdo rast, gjatë kësaj veprimtarie, këto organizata respektojnë legjislacionin në fuqi dhe ofrojnë siguri të nevojshme të përdorimit etik dhe ligjor të të dhënave personale dhe konfidenciale.

Neni 33

Shqyrtimi i kërkesave/ankesave nga grupe interesi

1. Institucionet, që ofrojnë shërbime të shëndetit mendor janë të detyruara të shqyrtojnë të gjitha kërkesat, ankesat dhe propozimet e bëra nga shoqata apo grupime të tjera vullnetare të pacientëve, familjarëve ose personave të interesuar për mbrojtjen e interesave të personave me çrregullime të shëndetit mendor.

2. Ankesat për vendimet e institucioneve të përmendura në pikën 1 të këtij neni, ankimohen te Ministri i Shëndetësisë brenda 10 ditëve, i cili duhet të shprehet brenda 10 ditëve.

3. Kundër vendimit të Ministrit të Shëndetësisë, brenda 30 ditëve, bëhet ankim në gjykatë.

KREU VIII
DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 34
Sanksionet

1. Shkeljet e neneve të mëposhtme, kur nuk përbëjnë vepër penale, përbëjnë kundërvajtje administrative dhe dënohen si më poshtë:

a) Shkelja e nenit 7 të këtij ligji, nxjerrja e sekretit profesional, me përjashtim të rasteve të parashikuara në këtë ligj, dënohet me heqje të së drejtës së ushtrimit të profesionit deri në 3 vjet.

b) Shkelja e pikës 1 të nenit 19 të këtij ligji, kryerja e trajtimit të vullnetshëm, pa marrë miratimin e informuar, dënohet me heqje të së drejtës së ushtrimit të profesionit deri në 3 vjet.

c) Shkelja e pikës 3 të nenit 20 të këtij ligji, mosinformimi për të drejtat dhe arsyet e trajtimit, dënohet me gjobë 50 000 lekë.

ç) Shkelja e pikës 4 të nenit 22 të këtij ligji, mosnjoftimi në afat i shefit të shërbimit, dënohet me gjobë 50 000 lekë.

d) Shkelja e pikës 4 të nenit 23 të këtij ligji, mosrespektimi i afateve të vendosura, dënohet me gjobë 50 000 lekë.

dh) Shkelja e nenit 25 të këtij ligji, kryerja e trajtimeve të veçanta mjekësore dhe kirurgjikale, në kundërshtim me këtë nen, dënohet me heqje të së drejtës së ushtrimit të profesionit deri në 3 vjet.

e) Shkelja e nenit 26 të këtij ligji, kryerja e kërkimit shkencor pa miratimin e pacientit dhe te pacientë që marrin trajtim të pavullnetshëm, dënohet me heqje të së drejtës së ushtrimit të profesionit, deri në 3 vjet dhe gjobë 50 000 lekë.

2. Autoriteti përgjegjës për vënien dhe ekzekutimin e gjobës është Ministria e Shëndetësisë. Autoritetet përgjegjëse për heqjen e së drejtës së ushtrimit të profesionit janë urdhrat profesionistë.

3. Procedurat për vënien e gjobës, ankimin dhe ekzekutimin e saj rregullohen me ligjin nr. 10 279, datë 20.5.2010 “Për kundërvajtjet administrative”.

Neni 35
Nxjerrja e akteve nënligjore

1. Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, brenda 9 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 18 pika 2, 28 pika 2 dhe 30 pika 1.

2. Ngarkohet Ministri i Shëndetësisë që, brenda 9 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 10 pika 2, 18 pika 1, 20 pika 5 dhe 27 pika 5 shkronja “ç”.

Neni 36
Shfuqizime

Ligji nr. 8092, datë 21.3.1996 “Për shëndetin mendor”, dhe çdo akt tjetër, që bie në kundërshtim me këtë ligj, shfuqizohen.

Neni 37
Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miraturar në datën 19.4.2012

**Shpallur me dekretin nr. 7449, datë 8.5.2012 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bamir Topi**

LIGJ
Nr.45/2012

PËR RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES NDËRMJET KËSHILLIT TË MINISTRAVE TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE QEVERISË SË MALIT TË ZI PËR PËRCAKTIMIN E PIKËS SË PËRBASHKËT TË KALIMIT KUFITAR “ZATRIJEBACKA CIJEVNA-GRABON”, PËR TRAFIKUN NDËRKOMBËTAR TË PASAGJERËVE DHE PËR PIKËN E KALIMIT KUFITAR “ÇEREM VRANIC”

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet marrëveshja ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë së Malit të Zi për përcaktimin e pikës së përbashkët të kalimit kufitar “Zatrijebacka Cijevna-Grabon”, për trafikun ndërkombëtar të pasagjerëve dhe për pikën e kalimit kufitar “Çerem Vranic”.

Neni 2

Ly ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare

Miraturar në datën 26.4.2012

Shpallur me dekretin nr. 7450, datë 8.5.2012 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bamir Topi

MARRËVESHJA

PËR PËRCAKTIMIN E PIKËS SË PËRBASHKËT TË KALIMIT KUFITAR ZATRIJEBACKA CIJEVNA-GRABON”, PËR TRAFIKUN NDËRKOMBËTAR TË PASAGJERËVE DHE PËR PIKËN E KALIMIT KUFITAR ÇEREM VRANICA MIDIS KËSHILLIT TË MINISTRAVE TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE QEVERISË SË MALIT TË ZI

Këshilli i Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeveria e Malit të Zi (më poshtë referuar si “Palët nënshkruese”), me qëllim përmirësimin e lëvizjes dhe tregtisë midis dy vendeve dhe për lehtësimin e trafikut ndërkombëtar nëpërmjet kufirit të përbashkët, bien dakord si më poshtë:

Pika e kalimit kufitar

Neni 1

1. Palët nënshkruese do të ndërtojnë pikën e përbashkët të kalimit kufitar për qarkullimin ndërkombëtar të shtetasve në kufirin e përbashkët Zatrijebacka Cijevna-Grabon (më poshtë referuar si “PPKK”), kategorizimi dhe orët e punës të pikës së kalimit kufitar do të jenë për trafikun e pasagjerëve.
2. PPKK do të ndërtohet në territorin e Malit të Zi në vendin që njihet me emrin “Zatrijebacka Cijevna”, në rrugën Podgoricë-Dinoshe-Zatrijebacka Cijevna-Grabon-Tamara-Grncar-Guci-Plavë.
3. PPKK do të jetë funksionale kur ndërtimi të jetë finalizuar, dhe pas nënshkrimit të protokollit të zbatimit të kësaj marrëveshjeje.

4. Pika e përbashkët e kalimit kufitar për qarkullimin ndërkombëtar do të jetë e hapur 24 orë për udhëtarët.

Kalimi i kufirit shtetëror jashtë pikës së kalimit kufitar

Neni 2

Nëse ka një interes midis palëve nënshkruese dhe nëse ky kalim do të jetë i nevojshëm për arsye të justifikuara, me kërkesë të një grupi personash ose të një individi, policia kufitare mundet që nëpërmjet miratimit të organeve kompetente doganore dhe miratimit të policisë kufitare të vendit fqinjë, të lëshojë një leje për kalimin e kufirit shtetëror në pikën kufitare “Çerem-Vranica”, jashtë pikës së kalimit kufitar.

Patrullat e përbashkëta policore të palëve nënshkruese, në përputhje me protokollin e patrullave të përbashkëta përgjatë kufirit shtetëror të Malit të Zi dhe Republikës së Shqipërisë, do të kryejnë kontrole të kalimit të kufirit shtetëror të një grupi personash ose individësh, që kalojnë kufirin shtetëror në këtë pikë kufitare nëpërmjet lëshimit të një autorizimi.

Mbikëqyrja

Neni 3

1. Mbikëqyrja e zbatimit të dispozitave të kësaj Marrëveshjeje do të bëhet nga komisioni i përbashkët i ekspertëve (më poshtë referuar si “KPE”), i ngritur sipas marrëveshjes për hapjen e pikës së përbashkët të kalimit kufitar Sukobinë-Muriqan, nënshkruar më 17 janar 2007 dhe do të jetë përgjegjëse për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje.

2. Me qëllim funksionimit të saj, komisioni mund të angazhojë ekspertë dhe nga fusha të tjera.

Detyrat dhe mënyra e funksionimit të komisionit të përbashkët të ekspertëve

Neni 4

1. Detyrat kryesore të komisionit të përbashkët të ekspertëve janë si më poshtë:

a) monitorimi dhe analiza e zbatimit të marrëveshjes;
b) rishikimi dhe trajtimi i të gjitha çështjeve për zbatimin e marrëveshjes;
c) propozimet për ndryshimin e marrëveshjes së autoriteteve kompetente të palëve nënshkruese, si edhe propozimin e marrjes së masave për përmirësimin kushteve për zbatimin e saj.

2. Komisioni i përbashkët i ekspertëve do të mblidhet dhe do të funksionojë sipas nevojave, të paktën një herë në tre muaj, në territorin e të dyja palëve nënshkruese.

Përjashtimi nga taksat dhe dhënia e asistencës

Neni 5

1. Pajisjet dhe mjetet e transportit të nevojshme për funksionimin e PPKK, do të përjashtohen nga taksat dhe detyrimet doganore të import-eksportit.

2. Autoritetet e secilës palë nënshkruese do t'i ofrojnë personelit të PPKK-së, mbështetjen e nevojshme, për të siguruar akomodimin, mjetet e transportit dhe në vendosjen e komunikimit me autoritetet e tyre përkatëse.

Protokollet për zbatimin e marrëveshjes

Neni 6

1. Palët nënshkruese do të bien dakord të nënshkruajnë këtë marrëveshje dhe të marrin në konsideratë rekomandimet e komisionit të përbashkët të ekspertëve dhe protokollet e mëposhtme të zbatimit, të cilat miratojnë procedurat, çështjet teknike dhe financiare në lidhje me ndërtimin dhe funksionimin e PPKK-së:

- Protokoll midis Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë së Malit të Zi mbi procedurat e kontrollit të përbashkët kufitar të PPKK-së;
- Protokoll midis Ministrisë së Brendshme të Malit të Zi dhe Ministrisë së Financave-Shërbimi Doganor i Republikës së Shqipërisë në mbulimin e shpenzimeve që lindin nga funksionimi i PBKK.

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

Neni 7

1. Çdo mosmarrëveshje e mundshme që ka të bëjë me interpretimin ose zbatimin e kësaj marrëveshjeje do të zgjidhet nga komisioni i përbashkët i ekspertëve.
2. Nëse komisioni i përbashkët i ekspertëve brenda tre muajve dështon në gjetjen e një zgjidhjeje të pranueshme nga të dyja palët, mosmarrëveshjet do të zgjidhen nëpërmjet negociatave reciproke ndërmjet qeverive në fund të muajit pasardhës.

Vlefshmëria, hyrja në fuqi dhe tërheqja

Neni 8

1. Kjo marrëveshje do të lidhet për një periudhë kohore të pacaktuar.
2. Kjo marrëveshje do të hyjë në fuqi në ditën e tridhjetë pas datës së marrjes së njoftimit të fundit me shkrim me anë të kanaleve diplomatike, nëpërmjet të cilave palët nënshkruese informojnë njëra-tjetrën që procedurat ligjore të brendshme për hyrjen në fuqi të marrëveshjes janë plotësuar.
3. Kjo marrëveshje mund të ndryshohet në çdo kohë nëpërmjet një miratimi të përbashkët me shkrim nga ana e palëve nënshkruese. Ndryshimet do të hyjnë në fuqi siç referohen në paragrafin 2 të këtij neni.
4. Secila palë nënshkruese mundet në çdo kohë të përfundojë marrëveshjen, nëpërmjet një njoftimi me shkrim që i jepet një pale tjetër në rrugë diplomatike. Në një rast të tillë marrëveshja pushon së ekzekutuari 90 ditë pas marrjes së njoftimit, ose vazhdon vetëm në rastin kur vendoset ndryshe nga palët.
5. Bërë në Podgoricë më 25 janar 2012, në dy kopje origjinale në gjuhën shqipe, malazeze dhe anglisht, të gjitha tekstet janë njëlloj origjinale.
6. Në rast se ka keqkuptime në interpretimin e kësaj marrëveshjeje, do të merret për bazë teksti në anglisht.

LIGJ

Nr. 48/2012

PËR DISA SHITESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR. 9887, DATË 10.3.2008 “PËR MBROJTJEN E TË DHËNAVE PERSONALE”

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

**KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË**

VENDOSI:

Në ligjin nr. 9887, datë 10.3.2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale”, bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Neni 1

Neni 3 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 3 Përkufizime

Në këtë ligj, termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. “Të dhëna personale” është çdo informacion në lidhje me një person fizik, të identifikuar ose të identifikueshëm, direkt ose indirekt, në veçanti duke iu referuar një numri identifikimi ose një a më shumë faktorëve të veçantë për identitetin e tij fizik, fiziologjik, mendor, ekonomik, kulturor apo social.
2. “E dhënë gjyqësore” është çdo e dhënë lidhur me vendimet në fushën e gjykimeve penale, civile, administrative apo me dokumentimet në regjistrat penalë, civilë, ato të dënimeve administrative etj.
3. “E dhënë anonime” është çdo e dhënë, që në origjinë ose gjatë përpunimit, nuk mund t’i shoqërohet një individ, të identifikuar ose të identifikueshëm.
4. “Të dhëna sensitive” është çdo informacion për personin fizik, që ka të bëjë me origjinën e tij, racore ose etnike, mendimet politike, anëtarësimin në sindikata, besimin, fetar apo filozofik, dënimin penal, si dhe të dhëna për shëndetin dhe jetën seksuale.
5. “Kontrollues” është çdo person fizik ose juridik, autoritet publik, agjenci apo ndonjë organ tjetër që, vetëm apo së bashku me të tjerë, përcakton qëllimet dhe mënyrat e përpunimit të të dhënave personale, në përputhje me ligjet dhe aktet nënligjore të fushës, dhe përgjigjet për përmbushjen e detyrimeve të përcaktuara në këtë ligj.
6. “Subjekt i të dhënave personale” është çdo person fizik, të cilit i përpunohen të dhënat personale.
7. “Përpunues” është çdo person fizik ose juridik, autoritet publik, agjenci apo ndonjë organ tjetër që përpunon të dhëna personale në emër të kontrolluesit.
8. “Sistem arkivimi” është çdo grup i strukturuar i të dhënave personale, të cilat janë të aksesueshme në bazë të kriterëve specifike, të centralizuara, të decentralizuara ose të shpërndara në një bazë, funksionale ose gjeografike.
9. “Mjete përpunimi” janë mjetet automatike, gjysmautomatike dhe mekanike që përpunojnë të dhëna personale.
10. “Instrumentet elektronike” janë kompjuteri, programet kompjuterike dhe çdo mjet, elektronik ose automatik, me të cilat bëhet përpunimi.
11. “Tregtim i drejtpërdrejtë” është komunikimi me çdo mjet dhe mënyrë i materialit reklamues, duke përdorur të dhënat personale të personave fizikë ose juridikë, të agjencive ose njësive të tjera, me ose pa ndërmjetësim.
12. “Përpunim i të dhënave personale” është çdo veprim ose grup veprimesh, të cilat janë kryer mbi të dhënat personale, me mjete automatike ose jo, të tilla si mbledhja, regjistrimi, organizimi, ruajtja, përshtatja ose ndryshimi, rikthimi, konsultimi, shfrytëzimi, transmetimi, shpërndarja ose ndryshe duke vënë në dispozicion, shtrirja ose kombinimi, fotografimi, pasqyrimi, hedhja, plotësimi, seleksionimi, bllokimi, asgjësimi ose shkatërrimi, edhe në qoftë se nuk janë të regjistruara në një bankë të dhënash.
13. “Marrës” është çdo person fizik ose juridik, autoritet publik, agjenci apo ndonjë organ tjetër të cilit i janë dhënë të dhënat e një pale të tretë ose jo. Autoritetet, të cilat mund të marrin të dhëna në kuadrin e një hetimi të veçantë, nuk konsiderohen si marrës.
14. “I ngarkuar” është personi që kryen përpunimin e të dhënave, me autorizim nga titullari ose personi përgjegjës.
15. “Palë e tretë” është çdo person fizik ose juridik, autoritet publik, agjenci apo ndonjë organ tjetër, përveç subjektit të të dhënave, kontrolluesit, përpunuesit dhe personave, të cilët, nën autoritetin e drejtpërdrejtë të kontrolluesit apo përpunuesit, janë të autorizuar të përpunojnë të dhëna.
16. “Transmetim” është transferimi i të dhënave personale te marrësit.
17. “Mbikëqyrje” është ndjekja me kujdes e përpunimit të të dhënave personale nga të gjithë

kontrolluesit dhe përpunuesit, nëpërmjet bashkëpunimit, kontrollit, hetimit administrativ dhe inspektimit, për parandalimin e shkeljeve dhe, kur ka vend, edhe vendosja e sanksioneve administrative për të siguruar zbatimin e urdhrave, të udhëzimeve dhe rekomandimeve të Komisionerit, duke respektuar të drejtat dhe liritë themelore të njeriut.

18. “Monitorim i të dhënave personale” është puna e vazhdueshme, gjithëpërfshirëse, efikase dhe e planifikuar e institucionit në këto drejtime: udhëheqje, drejtim, organizim, ndihmë, bashkëpunim, takime sensibilizimi e njohjeje, orientim, raportim në Kuvend, publikim, shpjegime të ndryshme, dhënie përgjigjeje të ankimeve, veprimtari, seminare e leksione, aktivitete, dokumentim, hartim rregullash, marrëveshje, kontrata, udhëzime, vendime, rekomandime, kontroll i zbatimit të gjobave, krijim e hapje e regjistrave, si dhe për çështje të tjera që lidhen me ushtrimin e rregullt të veprimtarisë.

19. “Komunikim” është komunikimi i të dhënave personale një ose më shumë subjekteve të caktuara, të ndryshme nga i interesuari, nga përfaqësuesi i titullarit në territorin e vendit, nga përgjegjësit dhe të ngarkuarit, në çdo formë, edhe përmes vënies në dispozicion ose për konsultime.

20. “Përhapje” është komunikimi i informacionit për të dhënat personale palëve të papërcaktuara, në çfarëdo forme, edhe përmes vënies në dispozicion ose konsultimit.

21. “Bllokim” është ruajtja e të dhënave personale duke pezulluar përkohësisht çdo veprim tjetër përpunimi.

22. “Transferim ndërkombëtar” është dhënia e të dhënave personale marrësve në shtetet e huaja.

23. “Vendimmarrje automatike” është një lloj vlerësimi për individët, i kryer krejtësisht në mënyrë automatike, pa ndërhyrjen e individit.

24. “Pëlqim i subjekteve të të dhënave” është çdo deklaratë me shkrim, e dhënë shprehimisht me vullnet të plotë e të lirë dhe duke qenë në dijeni të plotë për arsyen pse të dhënat do të përpunohen, çka nënkupton që subjekti i të dhënave pranon që të përpunohen të dhënat e tij.

25. “Qëllimi historik” është qëllimi për studime, hulumtime, kërkime dhe dokumentim të figurave, fakteve dhe rrethanave të së kaluarës.

26. “Qëllimi statistikor” është qëllimi për hulumtime statistikore, prodhim të të dhënave statistikore edhe nëpërmjet sistemit informativ statistikor.

27. “Qëllimi shkencor” është qëllimi për studime dhe hulumtime sistematike, që finalizon zhvillimin e dijeve shkencore në një sektor të caktuar.

Neni 2

Në nenin 4 bëhen shtesat dhe ndryshimi i mëposhtëm:

1. Në pikën 1, pas fjalëve “sistem arkivimi” shtohen fjalët “apo kanë për qëllim të formojnë pjesë të sistemit të arkivimit”.

2. Pas pikës 3 shtohet pika 3/1 me këtë përmbajtje:

“3/1. Ky ligj zbatohet edhe për autoritetet zyrtare që përpunojnë të dhëna personale në fushat e parashikuara në pikën 2, të nenit 6, të këtij ligji.”.

3. Pika 4 ndryshohet si më poshtë:

“4. Ky ligj nuk zbatohet për përpunimin e të dhënave:

a) për persona fizikë, për qëllime thjesht familjare ose personale;

b) vetëm për rastet kur jepet informacion për persona publikë zyrtarë ose punonjës të administratës publike (shtetërore), nëpërmjet të cilit pasqyrohet aktiviteti publik, administrativ ose çështje lidhur me detyrën e tyre.”.

Neni 3

Në nenin 5 pika 1 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Në shkronjën “a” hiqet fjala “të ndershme”.

2. Shkronja “c” ndryshohet si më poshtë:

“c) në mjaftueshmërinë e të dhënave, të cilat duhet të lidhen me qëllimin e përpunimit dhe të mos e tejkalojnë këtë qëllim;”.

3. Shkronja “ç” ndryshohet si më poshtë:

“ç) në saktësinë që të dhënat duhet të kenë dhe, kur është e nevojshme, duhet të përditësohen; duhet ndërmarrë çdo hap i arsyeshëm për të fshirë apo korrigjuar të dhëna të pasakta apo të paplota, në lidhje me qëllimin për të cilin janë mbledhur apo për të cilin përpunohen më tej;”.

Neni 4

Në nenin 6 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

1. Në pikën 1 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

a) Shkronja “b” ndryshohet si më poshtë:

“b) nëse përpunimi është thelbësor për përmbushjen e një kontrate, për të cilën subjekti i të dhënave është palë kontraktuese, apo për diskutime ose ndryshime të një projekti/kontrate me propozimin e subjektit të të dhënave;”.

b) Shkronja “dh” ndryshohet si më poshtë:

“dh) nëse është thelbësor për mbrojtjen e të drejtave dhe interesave legjitime të kontrolluesit, marrësit apo personave të tjerë të interesuar. Por, në çdo rast, përpunimi i të dhënave personale nuk mund të jetë në kundërshtim të hapur me të drejtën e subjektit të të dhënave për mbrojtjen e jetës personale dhe private.”.

2. Pas pikës 2 shtohen pikat 3, 4 dhe 5 me këtë përmbajtje:

“3. Kontrolluesi apo përpunuesi, që merret me përpunimin e të dhënave personale, me qëllim ofrimin e mundësive për biznes apo të shërbimeve, mund të përdorë për këtë qëllim të dhëna personale të marra nga lista publike të dhënash.

Kontrolluesi apo përpunuesi nuk mund të vazhdojë përpunimin më tej të të dhënave të specifikuar në këtë paragraf, nëse subjekti i të dhënave ka shprehur mospajtim ose ka kundërshtuar përpunimin e mëtejshëm të tyre. Asnjë e dhënë personale shtesë nuk mund t’i bashkëlidhet të dhënave të specifikuar më lart, pa pëlqimin e subjektit të të dhënave.

4. Kontrolluesit i lejohej të mbajë në sistemin e vet të arkivimit të dhënat personale edhe pasi subjekti ka kundërshtuar përpunimin, sipas pikës 3 të këtij neni. Këto të dhëna mund të përdoren përsëri vetëm nëse subjekti i të dhënave personale jep pëlqimin.

5. Mbledhja e të dhënave personale, që lidhen në mënyrë unike me një subjekt të dhënash, për arsye të tregimit të drejtpërdrejtë, lejohej vetëm nëse subjekti i të dhënave ka dhënë pëlqimin e shprehur qartë.”.

Neni 5

Në nenin 7 bëhen këto ndryshime:

1. Në pikën 2 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

a) Shkronja “c” ndryshohet si më poshtë:

“c) autorizohet nga autoriteti përgjegjës për një interes të rëndësishëm publik, nën masa të përshtatshme mbrojtëse;”.

b) Shkronja “d” ndryshohet si më poshtë:

“d) të dhënat përpunohen për qëllime historike, shkencore ose statistikore, nën masa të përshtatshme mbrojtëse;”.

2. Pika 3 shfuqizohet.

Neni 6

Në nenin 8 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Fjalja e fundit e pikës 1 ndryshohet si më poshtë:

“Shtetet, që kanë nivel të mjaftueshëm të mbrojtjes së të dhënave, përcaktohen me vendim të Komisionerit.”.

2. Në pikën 2, shkronja “c” ndryshohet si më poshtë:

“c) transferimi është i nevojshëm për kryerjen e kontratës ndërmjet subjektit të të dhënave dhe kontrolluesit ose për zbatimin e masave parakontraktore, të marra si përgjigje ndaj kërkesës së subjektit, ose transferimi është i nevojshëm për përmbushjen apo kryerjen e një kontrate ndërmjet kontrolluesit dhe një pale të tretë, në interes të subjektit të të dhënave.”.

Neni 7

Në nenin 9 bëhen shtesat e mëposhtme:

1. Në pikën 1, pas fjalës “komisionerit” shtohen fjalët “kur parashtrohen siguri të mjaftueshme në lidhje me mbrojtjen e privatësisë dhe të të drejtave e lirive themelore të njeriut, si dhe në lidhje me ushtrimin e së drejtës përkatëse.”.

2. Në pikën 2, pas fjalëve “bën vlerësimin” shtohen fjalët “sipas përcaktimeve të pikës 1 të këtij neni dhe të pikës 1 të nenit 8”.

Neni 8

Në nenin 10 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Titulli ndryshohet si më poshtë:

“Përpunimi për qëllime historike, shkencore dhe statistikore”

2. Në pikën 1, pas fjalëve “për qëllime” shtohet fjala “historike”.

Neni 9

Neni 11 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 11

Përpunimi i të dhënave personale dhe e liria të shprehurit

1. Komisioneri përcakton me udhëzim të veçantë kushtet dhe kriteret kur, për qëllime gazetarie, letrare dhe artistike, mund të bëhen përjashtime nga detyrimet që rrjedhin nga nenet 5, 6, 7, 8, 18 dhe 21 të këtij ligji.

2. Përjashtimet, sipas këtij neni, mund të lejohen deri në atë masë, për aq sa ato pajtojnë të drejtën për mbrojtjen e të dhënave personale me rregullat që administrojnë lirinë e informimit.

3. Veprimet e kontrolluesit ose përpunuesit, në kundërshtim me pikat e mësipërme dhe kodin etik përbëjnë kundërvajtje administrative.”.

Neni 10

Në nenin 12 pika 1, pas fjalëve “ka të drejtë që” shtohen fjalët “pa pagesë”.

Neni 11

Në nenin 13 bëhen shtesat e mëposhtme:

1. Në titull, pas fjalëve “për të kërkuar” shtohet fjala “bllokimin”.

2. Në pikën 1, pas fjalës “kërkojë” shtohet fjala “bllokimin” dhe pas fjalës “të dhënave” shtohen fjalët “pa pagesë”.

3. Në pikën 2, pas fjalëve “kryerjen ose moskryerjen e” shtohet fjala “bllokimit”.

4. Në pikën 3, pas fjalëve “nuk bën” shtohet fjala “bllokimin”.

Neni 12

Në nenin 14, pika 2 ndryshohet si më poshtë:

“2. Një person mund të jetë subjekt i një vendimi të marrë, sipas pikës 1 të këtij neni, kur vendimi:

a) është marrë gjatë lidhjes ose zbatimit të një kontrate, nëse kërkesa e paraqitur nga subjekti i të dhënave për lidhjen ose zbatimin e kontratës është përmbushur, ose nëse ka masa të përshtatshme për të mbrojtur interesat e tij të ligjshëm, të tillë si mundësi që e lejojnë atë të parashtrijë pikëpamjet e tij;

b) autorizohet nga një ligj, i cili, gjithashtu, parashikon masa për të mbrojtur interesat e ligjshëm të subjektit të të dhënave.”.

Neni 13

Në nenin 15 pika 2 bëhen shtesat e mëposhtme:

1. Pas fjalëve “ka të drejtë” shtohen fjalët “pa pagesë”.

2. Pas fjalës “të drejtpërdrejtë” shtohen fjalët “si dhe të informohet përpara përhapjes për herë të parë të të dhënave personale për këtë qëllim”.

Neni 14

Neni 17 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 17

Kompensimi i dëmit

Çdo person, të cilit i është shkaktuar një dëm, si rezultat i përpunimit të paligjshëm të të dhënave personale, ka të drejtë t’i kërkojë kontrolluesit kompensim, sipas rregullave të përcaktuara në Kodin Civil.”.

Neni 15

Neni 18 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 18

Detyrimi për informim

1. Kontrolluesi, kur mbledh të dhëna personale, duhet të informojë subjektin e të dhënave për fushën dhe qëllimin, për të cilin do të përpunohen të dhënat personale, për personin që do t’i përpunojë të dhënat, për mënyrën e përpunimit, përveç rastit kur subjekti i të dhënave është në dijeni të këtij informacioni. Kontrolluesi duhet të informojë subjektin e të dhënave për të drejtën për akses, si dhe të drejtën për korrigjim të të dhënave të tij.

2. Në rast se kontrolluesi përpunon të dhëna personale, të marra nga subjekti i të dhënave, ai është i detyruar të informojë subjektin e të dhënave nëse dhënia e të dhënave personale është e detyrueshme apo vullnetare. Nëse subjekti i të dhënave, në bazë të një akti ligjor ose nënligjor, është i detyruar të japë të dhëna personale për përpunim, kontrolluesi e informon edhe rreth këtij fakti, si dhe rreth pasojave të refuzimit të dhënies së të dhënave personale.

3. Kontrolluesi nuk është i detyruar të japë informacion dhe të informojë për rastet kur të dhënat personale nuk janë marrë nga subjekti i të dhënave, nëse:

a) ai përpunon të dhëna personale ekskluzivisht për qëllime historike, statistikore dhe për kërkime shkencore dhe nëse dhënia e këtij informacioni është e pamundur, ose kërkon përpjekje joproportionale;

b) ai detyrohet të kryejë përpunimin e të dhënave personale në bazë të një parashikimi ligjor;

c) ai përpunon të dhëna të bëra publike;

ç) ai përpunon të dhëna personale, të marra me pëlqimin e subjektit të të dhënave.

4. Kontrolluesi, gjatë përpunimit të të dhënave personale, sipas shkronjës “dh” të pikës 1 të

nenit 6 dhe shkronjës “ç” të pikës 2 të nenit 7, në lidhje me ushtrimin apo mbrojtjen e të drejtave të ligjshme, është i detyruar të informojë subjektin e të dhënave rreth përpunimit të të dhënave të tij.

5. Detyrimi për informim, që rregullohet me këtë nen, mund të kryhet nga përpunuesi në emër të kontrolluesit.”.

Neni 16

Në nenin 19 bëhen këto shtesa:

1. Në pikën 1, pas fjalëve “të të dhënave” shtohet fjala “bllokimin”.
2. Në pikën 2, pas fjalës “moskryerjen” shtohet fjala “bllokimit”.

Neni 17

Në nenin 20 pika 2, pas fjalëve “në kontratën” shtohet fjala “e shkruar”.

Neni 18

Në nenin 21 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Fjalja e fundit e pikës 1 ndryshohet si më poshtë:
“Njoftimi duhet të bëhet para se kontrolluesi të përpunojë të dhënat për herë të parë ose kur kërkohet ndryshimi i gjendjes së njoftimit të përpunimit, sipas nenit 22 të këtij ligji, të njoftuar më parë.”.

2. Pika 4 ndryshohet si më poshtë:

“4. Rastet e tjera, për të cilat njoftimi nuk është i nevojshëm, përcaktohen me vendim të Komisionerit.”.

Neni 19

Në nenin 23 bëhet ndryshimi dhe shtesa e mëposhtme:

1. Fjala “të dhënat” zëvendësohet me fjalët “përmbajtjen e njoftimit”.

2. Pas paragrafit të parë shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:
“Nëse kontrolluesi nuk plotëson përmbajtjen e njoftimit brenda afatit të përcaktuar, njoftimi konsiderohet i pakryer.”.

Neni 20

Në nenin 26 bëhen këto ndryshime:

1. Pika 3 ndryshohet si më poshtë:
“3. Kontrolluesi i përjashtuar nga detyrimi për njoftim duhet të bëjë të disponueshme, të paktën, të dhënat për emrin dhe adresën, kategoritë e të dhënave personale të përpunuara, qëllimet e përpunimeve, kategoritë e marrësve.

Nëse do të bëhet transferim ndërkombëtar i të dhënave, kontrolluesi është i detyruar të njoftojë Komisionerin.”

2. Pas pikës 4 shtohet pika 5 me këtë përmbajtje:

“5. Komisioneri vendos për çregjistrimin e kontrolluesit, kryesisht ose me kërkesën e tij, nëse qëllimi ose qëllimet, për të cilat është kryer njoftimi dhe regjistrimi, pushojnë së ekzistuari.”.

Neni 21

Në nenin 27 bëhet shtesa dhe ndryshimi i mëposhtëm:

1. Pas pikës 2 shtohet pika 2/1 me këtë përmbajtje:
“2/1. Kontrolluesi është i detyruar të dokumentojë masat tekniko-organizative të përshtatura dhe të zbatuara për garantimin e mbrojtjes së të dhënave personale, në përputhje me ligjin dhe rregullore të tjera.”.

2. Në pikën 3, fjalia e parë dhe e tretë ndryshohen si më poshtë:

“Të dhënat e regjistruara nuk përdoren për qëllime të ndryshme, që nuk janë në përputhje me qëllimin e grumbullimit.”

“Përrjashtohet nga ky rregull rasti kur të dhënat përdoren për të garantuar sigurinë kombëtare, sigurinë publike, parandalimin dhe hetimin e kryerjes së një vepre penale, apo ndjekjen e autorëve të saj, ose për shkelje të etikës për profesionet e rregulluara.”.

Neni 22

Në fund të nenit 28 shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Çdo person që vepron nën autoritetin e kontrolluesit, nuk duhet t’i përpunojë të dhënat personale, tek të cilat ka akses, pa autorizimin e kontrolluesit, përveçse kur detyrohet me ligj.”.

Neni 23

Në nenin 29 pika 1, pas fjalës “përgjegjës” shtohet fjala “i pavarur”.

Neni 24

Në nenin 30, pas pikës 2 shtohet pika 2/1 me këtë përmbajtje:

“2/1. Për rastet që shkelja përbën vepër penale, bën kallëzimin përkatës.”.

Neni 25

Në nenin 31 pika 1 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Shkronja “a” ndryshohet si më poshtë:

“a) dhënien e mendimeve për projekt-aktet, ligjore dhe nënligjore, që kanë të bëjnë me të dhënat personale, si dhe projektet që kërkohen të zbatohen nga kontrolluesit vetëm apo në bashkëpunim me të tjerë.”.

2. Pas shkronjës “a” shtohet shkronja “a/1” me këtë përmbajtje:

“a/1) dhënien e rekomandimeve për zbatimin e kërkesave të ligjit për mbrojtjen e të dhënave personale dhe siguron publikimin e tyre.”.

3. Në shkronjën “e” rreshti i parë, fjalët “me kërkesë të një personi” zëvendësohen me fjalët “kryesisht ose me kërkesë të një personi edhe”.

4. Shkronja “ë” ndryshohet si më poshtë:

“ë) zgjidhjen e ankimeve të subjektit të të dhënave për mbrojtjen e të drejtave dhe të lirive të tij, për përpunimet e të dhënave personale dhe vënien e tij në dijeni për zgjidhjen e ankesës së paraqitur.”.

5. Shkronja “gj” ndryshohet si më poshtë:

“gj) nxitjen e kontrolluesit për hartimin e kodeve të etikës dhe vlerësimin e tyre.”.

Neni 26

Në nenin 32, pika 1 ndryshohet si më poshtë:

“1. Institucionet publike dhe private bashkëpunojnë me komisionerin, duke i siguruar të gjithë informacionin që ai kërkon për përmbushjen e detyrave, si dhe e njoftojnë atë për zbatimin e rekomandimeve të dhëna menjëherë pas mbarimit të afatit të caktuar për kryerjen e tyre.”.

Neni 27

Në nenin 38 bëhet ndryshimi dhe shtesa e mëposhtme:

1. Fjalët “nga donacione të ndryshme” zëvendësohen me fjalët “donatorë, të cilët nuk paraqesin konflikt interesi”.

2. Në fund të nenit shtohet një fjali me këtë përmbajtje:

“Administrimi i këtyre donacioneve bëhet sipas marrëveshjeve me donatorët dhe legjislacionin shqiptar në fuqi.”.

Neni 28

Pas nenit 38 shtohet neni 38/a me këtë përmbajtje:

“Neni 38/a Publikimi

1. Udhëzimet, vendimet e Komisionerit, me përjashtim të atyre të dhëna në zbatim të shkronjës “b” të nenit 30 dhe të nenit 39 të këtij ligji, botohen në Fletoren Zyrtare.
2. Raporti vjetor dhe raportet e veçanta bëhen publike.”.

Neni 29

Në nenin 39 pika 1 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Në fjalinë hyrëse, pas fjalëve “dispozitat e këtij ligji” shtohen fjalët “kur nuk përbëjnë kundërvajtje penale”.
2. Në shkronjën “a”, masa e gjobës ndryshohet dhe bëhet “10 000 deri në 500 000 lekë”.
3. Pas shkronjës “a” shtohet shkronja “a/1” me këtë përmbajtje:
“a/1) kontrolluesit, që përdorin të dhëna personale në kundërshtim me kreun III, “Përpunimi i veçantë i të dhënave”, dënohen me 15 000 deri në 200 000 lekë”.
4. Në shkronjën “b”, masa e gjobës ndryshohet dhe bëhet “10 000 deri në 300 000 lekë”.
5. Në shkronjën “c”, masa e gjobës ndryshohet dhe bëhet “15 000 deri në 300 000 lekë”.
6. Shkronja “ç” ndryshohet si më poshtë:
“ç) kontrolluesit ose përpunuesit, që nuk zbatojnë detyrimet e përcaktuara në nenin 20 të këtij ligji, dënohen me 10 000 deri në 300 000 lekë;”.
7. Në shkronjën “d”, masa e gjobës ndryshohet dhe bëhet “10 000 deri në 500 000 lekë”.
8. Shkronja “dh” ndryshohet si më poshtë:
“dh) kontrolluesit ose përpunuesit, që nuk marrin masat e sigurisë së të dhënave dhe nuk zbatojnë detyrimin për ruajtjen e konfidencialitetit, të përcaktuara përkatësisht në nenet 27 dhe 28 të këtij ligji, dënohen me nga 10 000 deri në 150 000 lekë”.
9. Pas shkronjës “dh” shtohet shkronja “dh/1” me këtë përmbajtje:
“dh/1) kontrolluesit dhe përpunuesit, që veprojnë në kundërshtim me pikën 2 të nenit 32 të këtij ligji, dënohen me 100 000 deri në 1 000 000 lekë.”.

Neni 30

Neni 40 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 40

Ndaj dënimit administrativ me gjobë bëhet ankimi në gjykatë në afatet dhe sipas procedurave që rregullojnë gjykimin administrativ.”.

Neni 31

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miraturar në datën 26.4.2012

**Shpallur me dekretin nr. 7451, datë 8.5.2012 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bamir Topi**

LIGJ
Nr. 49/2012

**PËR ORGANIZIMIN DHE FUNKSIONIMIN E GJYKATAVE ADMINISTRATIVE DHE
GJYKIMIN E MOSMARRËVESHJEVE ADMINISTRATIVE**

Në mbështetje të neneve 81 pika 2 shkronja “a”, 83 pika 1 dhe 135 pika 2 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Objekti

1. Ky ligj përcakton rregulla të detyrueshme për:
- organizimin dhe funksionimin e gjykatave administrative, si dhe statusin e gjyqtarëve që shërbejnë në to;
  - juridiksionin dhe kompetencën e gjykatave administrative;
  - parimet dhe procedurën e gjykimit, palët në proces dhe personat e tjerë në gjykimin administrativ;
  - vendimet gjyqësore administrative dhe ekzekutimin e tyre.
2. Dispozitat e këtij ligji plotësohen me parashikimet e Kodit të Procedurës Civile, me përjashtim të rasteve dhe për aq sa ky ligj nuk parashikon ndryshe.

Neni 2
Përkufizime

Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

- “Akt administrativ” është çdo akt administrativ individual dhe çdo akt nënligjor normativ.
- “Akt administrativ individual” është çdo vullnet i shprehur nga organi publik, në ushtrim të funksionit të tij publik, ndaj një ose disa subjekteve individualisht të përcaktuara të së drejtës, që krijon, ndryshon ose shuan një marrëdhënie juridike konkrete.
- “Akt nënligjor normativ” është çdo vullnet i shprehur nga organi publik, në ushtrim të funksionit të tij publik, që rregullon marrëdhënie të përcaktuara me ligj, duke vendosur rregulla të përgjithshme sjelljeje dhe që nuk shteron në zbatimin e tij.
- “Gjykata administrative” janë gjykatat administrative të shkallës së parë, Gjykata Administrative e Apelit dhe Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë.
- “Mosveprim administrativ” është çdo mungesë veprimi nga organi i administratës publike për të ushtruar veprimtarinë administrative, sipas funksionit publik, që krijon pasoja juridike mbi të drejta subjektive apo interesa të ligjshëm.
- “Organ publik” është çdo organ i pushtetit qendror, i cili kryen funksione administrative, çdo organ i enteve publike, në masën që ato kryejnë funksione administrative; çdo organ i pushtetit vendor që kryen funksione administrative; çdo organ i Forcave të Armatosura, çdo strukturë tjetër, punonjësit e së cilës gëzojnë statusin e ushtarakut, për aq kohë sa këto kryejnë funksione administrative, si dhe çdo person fizik ose juridik, të cilit i është dhënë me ligj, akt nënligjor ose çdo lloj forme tjetër, të parashikuar nga legjislacioni në fuqi, e drejta e ushtrimit të funksioneve publike.
- “Veprim administrativ” është akti administrativ, kontrata administrative dhe veprimi tjetër administrativ.

8. “Veprim tjetër administrativ” është çdo formë e njëanshme e veprimtarisë së organit publik, në kryerjen e funksionit publik dhe që nuk plotëson kushtet për të qenë akt administrativ apo kontratë dhe që krijon pasoja juridike mbi të drejtat subjektive apo interesat e ligjshëm.

9. “Ekspert i gjykatës” është profesionisti i kualifikuar në fushat e teknikës ose shkencës, i pavarur nga palët, dhe i regjistruar si i tillë paraprakisht në regjistrin e ekspertëve të mbajtur nga gjykata.

10. “Ekspert i palëve” është profesionisti i kualifikuar, që ka njohuri të posaçme të provuara në fushat e teknikës ose shkencës dhe që thirret e asiston në proces me mendimin e tij të pavarur dhe gëzon statusin e dëshmitarit.

Neni 3

Parimet e gjykimit administrativ

1. Gjykata, në gjykimin administrativ, siguron nëpërmjet një procesi të rregullt gjyqësor dhe brenda afateve të shpejta e të arsyeshme, mbrojtjen juridike të të drejtave, lirive dhe interesave kushtetues dhe ligjorë të subjekteve, që mund të cenohen si pasojë e ushtrimit ose jo të funksioneve publike nga ana e organeve të administratës publike.

2. Gjykata administrative zbaton parimin e mbrojtjes së interesit publik dhe të të drejtave e interesave të ligjshëm të personave privatë.

3. Organi i administratës publike, si rregull, ka detyrimin të provojë bazueshmërinë në ligj dhe në fakt të veprimeve të kryera prej tij.

4. Gjykata administrative, sipas natyrës së çështjes, shqyrton çështjen gojarisht në seancë gjyqësore ose mbi bazë aktesh shkresore në dhomë këshillimi. Mosparaqitja e palëve nuk përbën shkak për pushimin e gjykimit.

KREU II

ORGANIZIMI I GJYKATAVE ADMINISTRATIVE DHE KOMPETENCAT

Neni 4

Organizimi dhe funksionimi i gjykatave administrative

1. Gjykata kompetente për shqyrtimin e mosmarrëveshjeve administrative, sipas këtij ligji, janë gjykatat administrative të shkallës së parë, Gjykata Administrative e Apelit dhe Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë.

2. Gjykatat administrative të shkallës së parë organizohen në numër dhe për territor të barabartë me atë të gjykatave të apelit civil, në kohën e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Veprimtaria e gjykatës administrative të shkallës së parë, si rregull, ushtrohet në selinë e saj. Gjykata mund të zhvillojë një pjesë të veprimtarisë edhe jashtë selisë së saj, nëse kjo vlerësohet e nevojshme, lehtëson aksesin për cilëndo palë, kursen kohë ose shpenzime procedurale.

Këshilli i Lartë i Drejtësisë, me propozim të Ministrit të Drejtësisë, përcakton rregulla më të detajuara për ushtrimin e veprimtarisë së gjykatës administrative të shkallës së parë jashtë selisë së saj.

3. Gjykata Administrative e Apelit organizohet së paku në Tiranë.

4. Kompetencat tokësore, selia qendrore, si dhe numri i gjyqtarëve të gjykatave administrative të shkallës së parë dhe të Gjykatës Administrative të Apelit caktohen me dekret të Presidentit të Republikës, me propozimin e Ministrit të Drejtësisë. Ministri i Drejtësisë bën propozimet, pasi të ketë marrë më parë mendimin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë.

Neni 5

Kriteret dhe mënyra e emërimit të gjyqtarëve

1. Kriteret e emërimit dhe të karrierës së gjyqtarëve, statusi i tyre, përgjegjësia për shkeljet disiplinore, procedimi disiplinor, administrimi i shërbimeve në gjykatë, si dhe riorganizimi gjyqësor rregullohen sipas dispozitave të ligjit nr. 9877, datë 18.2.2008 “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, me përjashtim të rastit kur në këtë ligj parashikohet ndryshe.

2. Gjyqtar në gjykatën administrative të shkallës së parë mund të emërohet shtetasi shqiptar që përmbush kriteret e mëposhtme:

- a) të jetë gjyqtar jo më pak se 5 vjet;
- b) të mos ketë masë disiplinore në fuqi.

3. Gjyqtar i Gjykatës Administrative të Apelit mund të emërohet shtetasi shqiptar që përmbush kriteret e mëposhtme:

- a) të jetë gjyqtar jo më pak se 9 vjet;
- b) të mos ketë masë disiplinore në fuqi.

4. Procedura e përzgjedhjes së kandidatëve për gjyqtarë në gjykatën administrative të shkallës së parë dhe të Apelit bëhet nga KLD-ja në dy faza:

a) lista e kandidatëve që plotësojnë kriteret e mësipërme për gjyqtarë në gjykatën administrative të shkallës së parë dhe të Apelit i dërgohen Shkollës së Magjistraturës për t'iu nënshtruar një testimi seleksionues me shkrim të organizuar prej saj;

b) kandidatët që kalojnë me sukses testimin seleksionues, përzgjidhen nga KLD-ja, duke mbajtur parasysh rezultatet e testimit seleksionues.

5. Rregullat për organizimin, kryerjen e testimit seleksionues dhe mënyra e vlerësimit të kandidatëve parashikohen në një shtojcë të veçantë, pjesë përbërëse e këtij e ligji.

Neni 6

Ndihmësit ligjorë

1. Gjyqtari i Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë dhe Gjykatës së Apelit Administrativ, në veprimtarinë e tij ndihmohet nga ndihmësi ligjor.

2. Ndihmësi ligjor ndihmon dhe këshillon gjyqtarin lidhur me përgatitjen e çështjes për gjykim dhe shqyrtimin gjyqësor, si dhe përgatit projekt-akte procedurale të nevojshme për gjykimin. Me kërkesë të gjyqtarit, ndihmësi ligjor bën kërkime ligjore dhe përgatit opinione me shkrim për problematika ligjore të karakterit procedural dhe material që lidhen me çështjet në gjykim.

3. Numri i ndihmësve ligjorë për çdo gjykatë administrative caktohet nga Ministri i Drejtësisë, por në çdo rast numri i tyre nuk mund të jetë më i vogël se 50 për qind e numrit të gjyqtarëve të kësaj gjykate.

KREU III

KOMPETENCAT E GJYKATAVE ADMINISTRATIVE DHE PËRBËRJA E TRUPIT GJYKUES

Neni 7

Kompetenca lëndore

Gjykatat administrative janë kompetente për:

a) mosmarrëveshjet që lindin nga aktet administrative individuale, aktet nënligjore normative dhe kontratat administrative publike, të nxjerra gjatë ushtrimit të veprimtarisë administrative nga organi publik;

b) mosmarrëveshjet që lindin për shkak të ndërhyrjes së paligjshme ose të mosveprimit të organit publik;

c) mosmarrëveshjet e kompetencave ndërmjet organeve të ndryshme administrative në rastet e parashikuara nga Kodi i Procedurave Administrative;

ç) mosmarrëveshjet në fushën e marrëdhënieve të punës, kur punëdhënësi është organ i administratës publike;

d) kërkesat e paraqitura nga organet administrative për shqyrtimin e kundërvajtjeve administrative, për të cilat ligji parashikon heqjen e lirisë deri në 30 ditë, si një lloj të dënimit administrativ për kundërvajtësin;

dh) kërkesat e paraqitura nga kundërvajtësit për zëvendësimin e dënimit administrativ me heqje lirie deri në 30 ditë me dënimin me gjobë.

Neni 8

Mosmarrëveshjet, të cilat nuk shqyrtohen në gjykatën administrative

Gjykata administrative nuk shqyrton mosmarrëveshjet:

- a) të cilat lidhen me aktet nënligjore normative që, sipas Kushtetutës, janë në kompetencën e Gjykatës Kushtetuese;
- b) shqyrtimi i të cilave, sipas legjislacionit në fuqi, është në kompetencën e një gjykate tjetër.

Neni 9

Kundërshtimi i juridiksionit

1. Gjykata në çdo fazë dhe shkallë të gjykimit, qoftë edhe kryesisht, kur konstaton se çështja nuk bën pjesë në juridiksionin gjyqësor, merr vendim për nxjerrjen e çështjes jashtë juridiksionit dhe dërgimin e akteve organit kompetent.

2. Kundër vendimit të gjykatës mund të bëhet ankim i veçantë në Kolegjin Administrativ të Gjykatës së Lartë. Kolegji vendos në dhomë këshillimi brenda 10 ditëve nga data e marrjes së akteve, nëse çështja përfshihet ose jo në juridiksionin gjyqësor.

Gjykimi i filluar pezullohet derisa të jepet vendimi për zgjidhjen e mosmarrëveshjes për juridiksionin.

Gjykata mund të marrë vetëm masa për sigurimin e padisë dhe të kryejë veprime procedurale që nuk presin.

3. Kur Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë konstaton se çështja është brenda juridiksionit gjyqësor, prish vendimin dhe e dërgon çështjen për vazhdimin e gjykimit me të njëjtin trup gjykues në gjykatën që kishte vendosur nxjerrjen e çështjes jashtë juridiksionit.

Neni 10

Kompetenca funksionale

1. Gjykata administrative e shkallës së parë shqyrton mosmarrëveshjet administrative të parashikuara në nenin 7 të këtij ligji, me përjashtim të atyre që lidhen me aktin nënligjor normativ.

2. Gjykata Administrative e Apelit shqyrton:

- a) ankimet kundër vendimeve të gjykatës administrative të shkallës së parë;
- b) në shkallë të parë, mosmarrëveshjet me objekt aktet nënligjore normative, si dhe raste të tjera të parashikuara me ligj.

Neni 11

Kompetenca tokësore

1. Paditë kundër veprimit administrativ shqyrtohen në gjykatën administrative të shkallës së parë, që përfshin territorin, në të cilin organi publik ka kryer veprimin administrativ që kundërshtohet.

Në rastet kur organi administrativ më i lartë, pas ankimit administrativ, e ndryshon aktin administrativ të organit vartës, padija ngrihet në gjykatën që përfshin territorin ku ka qendrën organi administrativ më i lartë.

2. Paditë për marrëdhëniet e punësimit shqyrtohen në gjykatën administrative të shkallës së parë, që përfshin territorin, ku punëmarrësi kryen zakonisht punën e tij.

3. Paditë për mosmarrëveshjet administrative, që kanë për objekt mbrojtjen e të drejtave dhe interesave të ligjshëm, që rrjedhin nga sendet e paluajtshme, shqyrtohen në gjykatën administrative të shkallës së parë, që përfshin territorin në të cilin ndodhet sendi ose pjesa më e madhe e tij.

4. Paditë për mosmarrëveshjet që lidhen me mbrojtjen e të drejtave, lirive dhe interesave kushtetues dhe ligjorë, që rrjedhin nga sigurimet shoqërore dhe shëndetësore, ndihma ekonomike dhe pagesa e aftësisë së kufizuar, përveç sa është parashikuar në këtë ligj, shqyrtohen në gjykatën administrative të shkallës së parë, që përfshin territorin ku paditësi ka banimin ose vendqëndrimin.

5. Kur kompetenca tokësore nuk mund të përcaktohet në këtë mënyrë, atëherë kompetente është gjykata, në territorin e së cilës ka qendrën organi publik i paditur.

Neni 12

Përbërja e trupit gjykues

1. Gjykata administrative e shkallës së parë gjykon me trup gjykues të përbërë me tre gjyqtarë mosmarrëveshjet lidhur me kontratat administrative publike dhe kërkesat e paraqitura në zbatim të shkronjave “d” dhe “dh” të nenit 7 të këtij ligji.

Të gjitha mosmarrëveshjet e tjera shqyrtohen me trup gjykues të përbërë nga një gjyqtar.

2. Gjykata Administrative e Apelit gjykon me trup gjykues të përbërë:

a) me 3 gjyqtarë, ankimet kundër vendimeve të gjykatës administrative të shkallës së parë;

b) me 5 gjyqtarë, paditë ndaj aktit nënligjor normativ.

3. Gjykata e Lartë gjykon në Kolegj Administrativ me trup gjykues të përbërë nga 5 gjyqtarë, me përjashtim të rasteve kur ky ligj parashikon ndryshe.

Neni 13

Mosmarrëveshjet e kompetencave

1. Moskompetenca lëndore dhe funksionale ngrihet edhe kryesisht në çdo gjendje e shkallë të shqyrtimit.

2. Moskompetenca tokësore mund të ngrihet ose kundërshtohet nga palët vetëm para se të ketë filluar shqyrtimi gjyqësor i provave.

3. Gjykata shpall me vendim moskompetencën e saj për shkaqet e parashikuara në këtë nen dhe urdhëron dërgimin e akteve gjykatës kompetente. Vendimi për shpalljen e moskompetencës dhe vendimi për rrëzimin e kërkesës për shpalljen e moskompetencës ankimohen së bashku me vendimin përfundimtar.

4. Ka mosmarrëveshje për kompetencën, kur dy ose më shumë gjykata, në të njëjtën kohë, marrin ose nuk pranojnë të marrin për shqyrtim të njëjtën çështje administrative.

5. Gjykata, me kërkesë të palëve ose kryesisht, ngre çështjen e mosmarrëveshjes me vendim të arsyetuar, me të cilin i paraqet Gjykatës së Lartë kopjen e akteve të nevojshme për zgjidhjen e saj. Gjykata, që ka dhënë vendimin, njofton menjëherë gjykatën në mosmarrëveshje. Vendimi për ngritjen e mosmarrëveshjes, së bashku me aktet, i dërgohet Gjykatës së Lartë brenda 5 ditëve.

6. Mosmarrëveshjet zgjidhen nga Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, i cili vendos në dhomë këshillimi me 3 gjyqtarë brenda 10 ditëve nga data e marrjes së akteve. Vendimi u njoftohet menjëherë gjykatave në mosmarrëveshje dhe palëve.

KREU IV

SUBJEKTET DHE KUSHTET FORMALE TË PADISË

Neni 14

Të drejtat dhe detyrat e palëve

Palët, përfaqësimi, të drejtat dhe detyrat e palëve dhe të përfaqësuesve, përgjegjësia e palëve për shpenzimet dhe për dëmet gjatë procesit, pjesëmarrësit e tjerë në gjykim rregullohen sipas dispozitave përkatëse të Kodit të Procedurës Civile, për aq sa ato nuk bien ndesh me përmbajtjen e këtij ligji.

Neni 15

E drejta e padisë

Të drejtën e ngritjes së padisë e ka:

a) çdo subjekt, që pretendon se i është cenuar një e drejtë apo një interes i ligjshëm nga një veprim apo mosveprim i organit publik;

b) organi i administratës publike, që pretendon se është cenuar në ushtrimin e kompetencave nga

një akt administrativ apo nga një akt nënligjor normativ i paligjshëm, i një organi publik, me të cilin nuk ka lidhje varësie hierarkike. Në këtë rast, organi shtetëror mund të kërkojë zgjidhjen e mosmarrëveshjes së kompetencës dhe/ose shfuqizimin e aktit;

c) punëmarrësi ose punëdhënësi për mosmarrëveshjet në fushën e marrëdhënieve të punës, kur punëdhënësi është një organ i administratës publike;

ç) çdo subjekt që pretendon se është cenuar në të drejtat dhe interesat e tij të ligjshëm për shkak të ndërhyrjeve të paligjshme të organit publik, që nuk kanë formën e aktit administrativ;

d) çdo shoqatë apo grup interesi që pretendon se është cenuar një interes i ligjshëm publik:

i) nga një akt normativ;

ii) nga një akt administrativ, në rast se një e drejtë e tillë u njihet me ligj;

dh) çdo subjekt tjetër, të cilit kjo e drejtë i njihet shprehimisht me ligj.

Neni 16

Kushti për shterimin e ankimit administrativ

1. Padia ndaj veprimit administrativ mund të ngrihet vetëm pas shterimit të ankimit administrativ.

2. Përjashtohen nga ky rregull rastet kur:

a) ligji nuk parashikon organ më të lartë për paraqitjen e ankimit administrativ, ose kur organi më i lartë administrativ nuk është konstituuar;

b) ligji parashikon shprehimisht të drejtën për t'u ankuar ndaj veprimit administrativ drejtpërdrejt në gjykatë;

c) organi më i lartë në shqyrtimin e një ankimi administrativ ka cenuar, me vendimin e tij, të drejtat apo interesat personale të ligjshëm të një personi, i cili nuk ka qenë palë në procedimin administrativ.

Neni 17

Objekti i padisë

1. Padia ngrihet:

a) për shfuqizimin tërësisht apo pjesërisht të aktit administrativ;

b) për ndryshimin, pjesërisht apo tërësisht, të aktit administrativ apo detyrimin e organit publik për të ndryshuar një akt administrativ;

c) për konstatimin e pavlefshmërisë absolute të aktit administrativ;

ç) për të detyruar organin publik të kryejë një veprim administrativ, që është refuzuar, apo për të cilin organi publik ka heshtur, ndonëse ka pasur kërkesë;

d) për konstatimin e paligjshmërisë së veprimit administrativ, që nuk prodhon pasoja juridike, nëse paditësi ka një interes të arsyeshëm për këtë;

dh) për saktësimin e të drejtave dhe të detyrimeve ndërmjet paditësit dhe organit publik;

e) për detyrimin e organit publik për të kryer apo për të ndaluar kryerjen e një veprimi tjetër administrativ, të nevojshëm për mbrojtjen e të drejtave apo të interesave të paditësit;

ë) për përcaktimin e organit që ka në kompetencën e tij zgjidhjen e çështjes konkrete, duke urdhëruar kur është rasti dhe shfuqizimin e aktit të nxjerrë nga organi jokompetent;

f) për shpërblimin e dëmit jashtëkontraktor, sipas ligjit të posaçëm;

g) për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve të punës, kur punëdhënësi është një organ i administratës publike.

2. Gjykata zgjidh mosmarrëveshjet në përputhje me dispozitat ligjore dhe normat e tjera në fuqi, që janë të detyrueshme. Ajo bën një cilësim të saktë të fakteve dhe veprimeve që lidhen me mosmarrëveshjen, pa u lidhur me përcaktimin që mund të propozojnë palët.

Neni 18
Afati për ngritjen e padisë

1. Padia kundër veprimit administrativ paraqitet në gjykatë brenda 45 ditëve. Ky afat fillon nga:
  - a) data e njoftimit, sipas mënyrës së përcaktuar në ligj, të aktit administrativ të organit epror, që ka shqyrtuar ankimin administrativ;
  - b) data e njoftimit, sipas mënyrës së përcaktuar në ligj, të aktit administrativ, në rastet kur ky akt ankimohet drejtpërdrejt në gjykatë;
  - c) data e botimit të aktit administrativ, në rastet kur ligji parashikon detyrimin për botimin e aktit;
  - ç) data e marrjes së dijenisë për ndërhyrjen e paligjshme të organit publik mbi të drejtat dhe interesat ligjorë të subjektit, me çdo lloj veprimi që nuk plotëson kushtet dhe formën e aktit administrativ;
  - d) data e mbarimit të afatit ligjor për nxjerrjen e aktit administrativ, në rastet e mosveprimit të organit administrativ, kur akti administrativ që është kërkuar të nxirret ankimohet drejtpërdrejt në gjykatë;
  - dh) data e mbarimit të afatit ligjor për shqyrtimin e ankimit administrativ, në rastet e mosveprimit të organit më të lartë administrativ.
2. Afati i mësipërm është 1 vit, në rastet kur akti administrativ nuk tregon qartë për të drejtën dhe afatin e padisë. Në rastin e mosparaqitjes së padisë brenda 1 viti, për arsye se udhëzimet në aktin administrativ nuk japin informacion të saktë për të drejtën e padisë, padia paraqitet edhe pas 1 viti, por, në çdo rast, jo më vonë se 30 ditë nga data kur paditësi ka marrë dijeni për ekzistencën e së drejtës së padisë dhe vetëm kur paditësi jep shpjegime të besueshme për këto rrethana në padinë e tij.
3. Padia kundër aktit nënligjor normativ duhet të paraqitet në gjykatë brenda 3 vjetëve nga data e hyrjes në fuqi të aktit.
4. Paditë për shpërblimin e dëmit jashtëkontraktor paraqiten në gjykatë, sipas afateve të parashikuara në ligjin e posaçëm.
5. Paditë për mosmarrëveshjet në fushën e marrëdhënieve të punës paraqiten në gjykatë, sipas afateve të parashikuara në legjislacionin që rregullon marrëdhëniet e punës.
6. Padia për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve të kompetencave ndërmjet organeve të ndryshme administrative paraqitet brenda 6 muajve nga lindja e mosmarrëveshjes.
7. Afatet e mësipërme janë të prera dhe shkelja e tyre shkakton humbjen e së drejtës së padisë. Këto afate shqyrtohen nga gjykata edhe kryesisht.
8. Padia për konstatimin e pavlefshmërisë absolute të aktit administrativ mund të ngrihet në çdo kohë.

Neni 19
Kushte të tjera

Përveç kushteve të përcaktuara në nenet e këtij kreu, padia duhet të plotësojë edhe kushtet specifike, të vendosura në ligj, për raste të veçanta.

KREU V
SHQYRTIMI GJYQËSOR NË SHKALLË TË PARË

Neni 20
Procesi publik

1. Shqyrtimi i çështjes nga gjykata në seancë gjyqësore është i hapur për publikun.
2. Gjykata mund të mos lejojë pjesëmarrjen e mediave dhe të publikut në seancë gjyqësore ose në një pjesë të saj, me arsyetimin e mbrojtjes së moralit publik, rendit publik, të sigurisë kombëtare, të sekretit tregtar, të së drejtës së jetës private ose të të drejtave vetjake.

Neni 21

Padia dhe aktet që i bashkëlidhen

1. Padia duhet të plotësojë kërkesat e neneve 154 e 156 të Kodit të Procedurës Civile. Përveç këtyre kërkesave, paditësi në padi duhet të tregojë saktë:
  - a) adresën e tij ose të përfaqësuesit, në të cilën duhet t'i dërgohen nga gjykata njoftimet dhe aktet;
  - b) një numër telefoni të tij ose të përfaqësuesit, në të cilin gjykata mund ta njoftojë, një adresë elektronike të tij ose të përfaqësuesit, nëse ka një të tillë, si dhe deklaratën e pranimit të njoftimit me telefon ose në mënyrë elektronike.
2. Paditësi, përveç aktit administrativ që kundërshton, nuk ka detyrim t'i bashkëlidhë padisë akte provuese, por, nëse i paraqet ato, duhet të paraqesë edhe kopje të tyre për të paditurin.
3. Paditësi është i detyruar të identifikojë saktë veprimin ose mosveprimin administrativ që kundërshton.
4. Paditësi është i detyruar të paraqesë listën e personave, që kërkon të thirren në gjykim, me cilësinë e ekspertit apo të dëshmitarit, duke përcaktuar saktë edhe adresën e tyre.
5. Paditësi, për çdo ndryshim të mëvonshëm të adresës, numrit të telefonit dhe adresës elektronike të tij ose të përfaqësuesit, detyrohet të njoftojë gjykatën. Shkelja e këtij detyrimi i bën të papranueshme pretendimet për pavlefshmërinë e njoftimit.

Neni 22

Njoftimet

1. Përveç mjeteve dhe mënyrave të njoftimit, të parashikuara në Kodin e Procedurës Civile, gjykata, kur e çmon të dobishme dhe kur palët kanë dhënë pëlqimin për pranimin e njoftimit, urdhëron:
  - a) Njoftimin e palëve ose përfaqësuesve të tyre nga nëpunësi gjyqësor, nëpërmjet telefonit të gjykatës të përcaktuar për këtë qëllim me urdhër të kancelarit të gjykatës. Ky njoftim duhet të pasqyrohet në një procesverbal të posaçëm, në të cilin duhet të tregohen numri i telefonit në të cilin bëhet njoftimi, data dhe ora e saktë e komunikimit, personi me të cilin komunikon nëpunësi gjyqësor dhe qëllimi i njoftimit. Procesverbalin hartohet nga sekretari gjyqësor dhe nënshkruhet prej tij dhe nëpunësit gjyqësor të ngarkuar me kryerjen e njoftimeve. Ky procesverbal bëhet pjesë e dosjes së gjykimit.
  - b) Njoftimin e palëve ose përfaqësuesve të tyre nga nëpunësi gjyqësor në një adresë elektronike, në përputhje me legjislacionin e komunikimeve elektronike. Në këtë mënyrë palëve mund t'u komunikohen edhe dokumente.
2. Rregulla të detajuara për mënyrën e njoftimit elektronik, sipas pikës 1 të këtij neni, caktohen me urdhër të Ministrit të Drejtësisë brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Neni 23

Bashkimi dhe ndarja e kërkimeve

Në një kërkesëpadi mund të parashtrihen disa kërkime, në rast se gjykata është kompetente për të gjitha kërkimet. Kur gjykata çmon se shqyrtimi i përbashkët i tyre shkakton vështirësi të dukshme në zhvillimin e gjykimit, vendos që ato të shqyrtohen veç e veç.

Neni 24

Bashkimi i padive

Kur në një gjykatë janë duke u shqyrtuar padi, në të cilat marrin pjesë po ata persona, si paditës ose si të paditur, ose padi që kanë lidhje midis tyre, gjykata mund t'i bashkojë këto në një gjykim dhe të japë për të gjitha një vendim të përbashkët.

Neni 25 Veprimet përgatitore

1. Për zhvillimin e gjykimit, sipas parimit të një procesi të rregullt gjyqësor dhe brenda afateve të shpejta e të arsyeshme, gjyqtari kryesues, brenda 7 ditëve nga data e paraqitjes së padisë, kryen këto veprime:

a) I kërkon paditësit plotësimin e të metave të padisë, duke i caktuar atij një afat, deri në 10 ditë. Kur paditësi nuk plotëson të metat e padisë, brenda afatit të caktuar, gjyqtari jep vendim për kthimin e padisë dhe të akteve, që i bashkëlidhen asaj. Kundër këtij vendimi lejohet ankimi i veçantë.

b) I njofton të paditurin padinë dhe aktet shoqëruese të saj, duke i caktuar atij një afat, deri në 10 ditë nga data e marrjes së këtij njoftimi, për depozitimin në sekretari të prapësimeve me shkrim, të listës së personave, që i padituri kërkon të thirren në gjykim, me cilësinë e dëshmitarit apo të ekspertit dhe adresat e tyre, si dhe të akteve të plota shkresore, në të cilat janë bazuar kryerja e veprimit administrativ dhe shqyrtimi i ankimit administrativ. Në rastin e padisë me të meta, gjyqtari e dërgon këtë njoftim për të paditurin, në datën e plotësimin të të metave nga paditësi.

c) Merr vendim për kryerjen e ekspertimit kur çmon se për zgjidhjen e çështjes ka nevojë për njohuri të posaçme. Në këtë vendim ai përcakton fushën e ekspertimit, ekspertin nga lista e gjykatës, detyrat përkatëse, si dhe afatin e kryerjes së ekspertimit, i cili, si rregull, nuk mund të jetë më i gjatë se 20 ditë.

Eksperti ka të drejtë të njihet me aktet e çështjes dhe nuk mund të refuzojë, pa shkak të ligjshëm, detyrën e caktuar. Vendimi për kryerjen e ekspertimit i njoftohet menjëherë palëve dhe ekspertit.

Bashkë me vendimin për kryerjen e ekspertimit, gjykata i kërkon ekspertit të plotësojë dhe të nënshkruajë një deklaratë personale për dijeninë e tij për përgjegjësinë penale, në rast ekspertimi të rremë, dhe e fton të bëjë betimin se do të kryejë mirë e me nder detyrat që i janë besuar, me të vetmin qëllim që t'ia bëjë të ditur gjykatës të vërtetën. Kjo deklaratë dorëzohet në gjykatë së bashku me aktin e ekspertimit. Forma dhe përmbajtja e deklaratës miratohen me urdhër të Ministrit të Drejtësisë.

Palët, brenda 3 ditëve nga njoftimi i vendimit, mund të paraqesin pretendimet e tyre me shkrim në lidhje me paanshmërinë, njohuritë e posaçme të ekspertit në fushën përkatëse dhe të kërkojnë përjashtimin e tij, kur janë kushtet e përcaktuara në nenin 72 të Kodit të Procedurës Civile.

Akti i ekspertimit duhet të depozitohet nga eksperti në sekretarinë e gjykatës në afatin e caktuar nga gjykata. Palët kanë të drejtë të tërheqin kopje të aktit të paktën 3 ditë para datës së seancës gjyqësore.

ç) Kryen edhe veprime të tjera të parashikuara nga neni 158/a i Kodit të Procedurës Civile, për aq sa ato janë të pajtueshme me nenet e këtij ligji.

2. Të gjitha këto veprime të gjyqarit kryesues kryhen me vendime të ndërmjetme dhe dokumentohen në procesverbalin e veprimeve përgatitore, që përpilohet nga sekretari gjyqësor dhe nënshkruhen prej tij dhe gjyqarit kryesues.

3. Mosparaqitja e palëve në veprime përgatitore nuk përbën shkak për pushimin e gjykimit të çështjes, edhe kur ata janë thirrur dhe njoftuar rregullisht.

Neni 26 Mosparaqitja e provave nga organi publik

1. Paraqitja e provave nga palët bëhet, në çdo rast, përpara seancës së parë gjyqësore. Me kërkesë me shkrim të motivuar të organit publik, të paraqitur brenda afatit të caktuar, sipas shkronjës "b" të pikës 1 të nenit 25 të këtij ligji, gjykata i cakton atij një afat të dytë, që duhet të mbarojë jo më vonë se 5 ditë përpara datës së seancës gjyqësore. Në rast të mosparaqitjes së provave edhe brenda afatit të dytë të caktuar, shqyrtimi i çështjes vazhdon vetëm mbi aktet e paraqitura.

2. Shkelja e pajustificuar e detyrimit për të paraqitur provat nga organi publik edhe brenda afatit të dytë të caktuar përbën shkak që gjykata, me kërkesë të palës, ose kryesisht, të caktojë gjobë ndaj titullarit të organit publik. Masa e gjobës është e barabartë me 20 për qind të pagës minimale në shkallë vendi, për çdo ditë vonesë.

3. Në rast se organi publik nuk i paraqet provat deri në datën e seancës gjyqësore, atëherë gjykata, duke vlerësuar provat e tjera dhe rrethanat e çështjes, mund të konsiderojë të provuar faktet e pretenduara nga pala tjetër, për provimin e të cilave janë kërkuar këto prova.

Neni 27

Urdhri për caktimin e seancës gjyqësore

1. Gjyqtari, pasi sigurohet për kryerjen e të gjitha veprimeve përgatitore, menjëherë nxjerr urdhrin për caktimin e seancës gjyqësore. Afati për zhvillimin e seancës gjyqësore nuk mund të jetë më i gjatë se 15 ditë.

2. Urdhri për caktimin e seancës gjyqësore përmban:

- a) datën, orën dhe vendin e zhvillimit të seancës gjyqësore;
- b) palët dhe, sipas rastit, dëshmitarët dhe ekspertët e kërkuar nga palët, që duhet të marrin pjesë në seancë gjyqësore;
- c) ekspertët e caktuar nga gjyqtari;
- ç) njoftimin dhe mënyrën e njoftimit të palëve dhe të personave, që duhet të marrin pjesë në seancë.

3. Njoftimi drejtuar palëve duhet të përmbajë paralajmërimin, që mosparaqitja e provave përpara seancës së parë gjyqësore shkakton mospranimin e tyre. Njoftimi drejtuar dëshmitarëve dhe ekspertit duhet të përmbajë paralajmërimin, për sanksione, sipas ligjit, për mosparaqitje në seancë, pa shkak të ligjshëm.

Neni 28

Sigurimi i padisë

1. Me paraqitjen e padisë, paditësi mund t'i kërkojë gjykatës marrjen e masave të sigurimit të padisë, në rastet kur ai tregon se gjatë kohës së nevojshme të procesit, derisa të arrihet në marrjen e vendimit të themelit, ekziston mundësia e ardhjes së një dëmi të rëndë e të pariparueshëm, që rrjedh nga ekzekutimi i veprimit administrativ.

2. Kërkesa për sigurimin e padisë, për shkak të rrethanave të çështjes, mund të paraqitet edhe para ngritjes së padisë. Në këto raste, gjykata, kur lejon sigurimin e padisë, cakton edhe një afat, jo më të gjatë se 10 ditë, brenda të cilit duhet të ngrihet padia.

3. Kërkesa për sigurimin e padisë, sipas pikave 1 dhe 2 këtij neni, duhet të shqyrtohet brenda 5 ditëve nga data e paraqitjes në gjykatë. Si rregull kërkesa shqyrtohet në prani të palëve, por, në raste të ngutshme, mund të shqyrtohet edhe pa u thirrur palët.

4. Vendimi për sigurimin e padisë jepet në çdo fazë dhe shkallë të shqyrtimit gjyqësor, derisa vendimi nuk ka marrë formë të prerë. Në të gjitha rastet gjykata duhet të arsyetojë vendimin e saj. Vendimi jepet nga gjykata, pranë së cilës ndodhet padia.

Neni 29

Kushtet për sigurimin e padisë

Gjykata vendos sigurimin e padisë, nëse plotësohen kushtet e mëposhtme:

- a) ekziston dyshimi i arsyeshëm, i bazuar në shkresa, për mundësinë e shkakimit të një dëmi të rëndë, të pakthyeshëm dhe të atëçastshëm për paditësin;
- b) nuk cenohet rëndë interesi publik;
- c) nëse shihet e nevojshme nga gjykata, paditësi jep garanci, në llojin dhe masën e caktuar për dëmin, që mund t'i shkaktohet të paditurit nga sigurimi i padisë.

Neni 30

Llojet e masave për sigurimin e padisë

Sigurimi i padisë bëhet nëpërmjet:

- a) pezullimit të zbatimit të aktit administrativ, kontratës administrative ose veprimit tjetër administrativ;
- b) marrjes edhe të masave të tjera të përshtatshme, nga gjykata, në rastet kur vetëm pezullimi nuk ofron mbrojtje të mjaftueshme.

Neni 31

Revokimi ose ndryshimi i masave për sigurimin e padisë

1. Gjykata, kryesisht ose me kërkesë të palëve, kur ndryshojnë rrethanat, mund të revokojë ose të ndryshojë vendimin për sigurimin e padisë.
2. Kërkesa për revokim apo ndryshim të masave për sigurimin e padisë nuk pranohet për rrethana dhe fakte që nuk kanë ndryshuar ende. I njëjti kusht vlen edhe për kërkesën e riparaqitur për një masë sigurimi të refuzuar më parë nga gjykata.

Neni 32

Ankimi

1. Kundër vendimit të gjykatës për pranimin apo refuzimin e kërkesës për sigurimin e padisë, për heqjen, ndryshimin ose zëvendësimin e vendimit për sigurimin e padisë, mund të bëhet ankimi i veçantë në gjykatën më të lartë.
2. Ankimi kundër vendimit që lejon masën e sigurimit nuk pezullon ekzekutimin e masës. Ankimi kundër vendimit, me të cilin ndryshohet, zëvendësohet ose hiqet masa e sigurimit, pezullon ekzekutimin e tij. Ankimi kundër vendimeve të mësipërme nuk përbën shkak për pezullimin e gjykimit të çështjes.

Neni 33

Ekzekutimi

Vendimet për sigurimin e padisë ekzekutohen sipas rregullave të parashikuara në këtë ligj për ekzekutimin e vendimeve gjyqësore administrative.

Neni 34

Seanca gjyqësore

1. Seanca gjyqësore zhvillohet sipas neneve të Kodit të Procedurës Civile, për aq sa ato janë të pajtueshme me këtë ligj.
2. Mosparaqitja e palëve në seancë nuk shkakton shtyrjen apo pushimin e gjykimit.
3. Shqyrtimi i çështjes nga gjykata në seancë gjyqësore bëhet me shkrim, por palët mund të kërkojnë të parashirojnë, me gojë, shpjegimet e tyre. Në këtë rast gjykata udhëzon palët që të citojnë vetëm çështjet faktike dhe ligjore që, sipas mendimit të saj, janë të rëndësishme për dhënien e vendimit edhe nëse ato nuk ishin referuar në kërkesëpadinë e paraqitur në parë.
4. Eksperti i kërkuar nga palët paraqitet në seancë gjyqësore për të shpjeguar me gojë njohuritë e tij të posaçme për natyrën e mosmarrëveshjes. Për marrjen në pyetje të tij zbatohen rregullat e Kodit të Procedurës Civile për dëshmitarët. Vlera provuese e pohimeve të tij është e njëjtë me vlerën e thënieve të dëshmitarit. Ai i përgjigjet pyetjeve të bëra nga palët dhe gjykata. Për të ndihmuar kujtesën, eksperti mund të lexojë dokumentet e hartuara prej tij. Në raste të veçanta dhe të ndërlikuara, gjykata mund të vendosë që eksperti të paraqesë me shkrim shpjegimet e tij brenda 10 ditëve.
5. Eksperti i caktuar nga gjykata paraqitet në gjykim me aktin e përgatitur me shkrim, sipas detyrave të caktuara nga gjyqtari kryesues në veprimet përgatitore. Ai u përgjigjet me gojë pyetjeve të bëra nga palët dhe gjykata.

6. Në rast se gjykata ka caktuar afat për paraqitjen e pretendimeve përfundimtare me shkrim të palëve, mosparaqitja me shkrim e tyre brenda afatit të caktuar, nuk përbën shkak për shtyrjen e shqyrtimit gjyqësor.

Neni 35

Barra e provës

1. Organi publik ka detyrimin të provojë ligjshmërinë e aktit administrativ, kontratës administrative dhe të veprimit tjetër administrativ, të nxjerrë jo me kërkesë të paditësit, si dhe faktet që ai ka parashtruar dhe ka vënë në themel të veprimtarisë së kundërshtuar në gjykatë.

2. Organi i administratës publike ka detyrimin të provojë ligjshmërinë e veprimeve në marrëdhënien e punës, nga e cila ka lindur mosmarrëveshja, objekt gjykimi.

3. Në rastet e tjera, pala ka detyrimin të provojë faktet, në të cilat bazon pretendimin e saj. Por edhe në këto raste, gjykata, edhe kryesisht, me vendim të ndërmjetëm, mund të vendosë kalimin e barrës së provës tek organi publik, kur ka dyshime të arsyeshme, të bazuara në prova me shkresë, që vërtetojnë se organi publik fsheh apo nuk paraqet me dashje fakte dhe prova të rëndësishme për zgjidhjen e mosmarrëveshjes. Ky vendim ankimohet së bashku me vendimin përfundimtar.

Neni 36

Njohja me aktet e dosjes

1. Palët dhe përfaqësuesit e tyre kanë të drejtë të njihen dhe të marrin kopje me shpenzimet e veta të dokumentacionit të paraqitur në sekretarinë gjyqësore.

2. Gjykata mund të lejojë cilindo që të njihet me përmbajtjen e dosjes gjyqësore dhe të marrë me shpenzimet e veta kopje të akteve, në rast se ai tregon se ka interes të ligjshëm ose arsye të rëndësishme dhe nëse kjo nuk është në kundërshtim me të drejtat dhe interesat e mbrojtur nga ligji të palëve në proces.

3. Gjykata mund të refuzojë një kërkesë të paraqitur, sipas pikës 2 të këtij neni, në rastet kur shqyrtimi gjyqësor mund të zhvillohet me dyer të mbyllura.

4. Pavarësisht kushteve ndaluese, të përcaktuara në pikat 2 dhe 3 të këtij neni, gjykata mund të lejojë njohjen e akteve dhe marrjen e kopjeve, në rast të një kërkesë të paraqitur nga një person në ushtrim të detyrës së tij shtetërore dhe që tregon interes të ligjshëm për marrjen e të dhënave. Në këtë rast gjykata udhëzon dhe paralajmëron personin për përgjegjësinë disiplinore apo penale që ai mban.

Neni 37

Kufijtë e shqyrtimit të çështjes

1. Gjykata shqyrton ligjshmërinë e veprimit administrativ që kundërshtohet, në bazë të provave të paraqitura nga palët dhe të situatës ligjore dhe faktike që ekzistonte në kohën e kryerjes së veprimit konkret administrativ.

2. Në rastet kur paditësi ose kur ligji material kërkojnë nxjerrjen e një akti administrativ, gjykata e bazon vendimin e saj në situatën faktike dhe ligjore në kohën e marrjes së vendimit.

3. Në rastin kur ligji i jep organit publik të drejtën për zgjedhje alternative, në nxjerrjen e një akti administrativ apo në kryerjen e veprimit tjetër administrativ, gjykata shqyrton edhe nëse:

- a) zgjedhja nga organi publik është bërë në përputhje me objektivin dhe qëllimin e ligjit;
- b) zgjedhja nga organi publik është bërë vetëm për të arritur qëllimin e ligjit;
- c) zgjedhja nga organi publik është në raport të drejtë me nevojën që e ka diktuar atë.

4. Në rastin e aktit nënligjor normativ, gjykata shqyrton ligjshmërinë e aktit që kundërshtohet, duke vlerësuar të tre kriteret e përcaktuara në pikën 3 të këtij neni.

5. Për mosmarrëveshjet në fushën e marrëdhënive të punës, gjykata zbaton legjislacionin që rregullon marrëdhëniet e punës.

Neni 38
Gjykimi incidental

1. Gjykata administrative, gjatë shqyrtimit gjyqësor të një veprimi administrativ, kryesisht ose me kërkesë të palëve, vendos të mos zbatojë një akt nënligjor normativ, në bazë të të cilit është kryer veprimi administrativ që shqyrtohet, kur çmon se akti nënligjor është i paligjshëm.

2. Gjykata vendos në këtë mënyrë edhe nëse gjykimi parësor i aktit normativ nuk është në kompetencën e saj.

3. Ky vendim përmban në mënyrë të hollësishme shkaqet e paligjshmërisë, të konstatuara nga gjykata.

KREU VI
VENDIMI I GJYKATËS

Neni 39
Vendimet jopërfundimtare

1. Gjykata administrative jep vendime jopërfundimtare vetëm në rastin e mospranimit të padisë dhe të pushimit të gjykimit.

2. Gjykata vendos mospranimin e padisë, kur padia nuk plotëson kushtet formale të paraqitjes së saj. Ky vendim jepet derisa nuk është dhënë vendimi i ndërmjetëm për shqyrtimin e provave.

3. Gjykata vendos pushimin e gjykimit, kur paditësi heq dorë nga gjykimi i padisë.

4. Gjykata, me vendimin e saj jopërfundimtar, vendos edhe heqjen e sigurimit të padisë.

Neni 40
Vendimet përfundimtare

1. Gjykata, në vendimin e saj përfundimtar të pranimit, tërësisht ose pjesërisht të padisë, vendos:

a) shfuqizimin tërësisht apo pjesërisht të aktit administrativ;

b) ndryshimin, pjesërisht apo tërësisht, të aktit administrativ ose detyrimin e organit publik për të ndryshuar një akt administrativ;

c) konstatimin e pavlefshmërisë absolute të aktit administrativ;

ç) detyrimin e organit publik për të kryer një veprim administrativ, që është refuzuar, apo për të cilin organi publik ka heshtur, ndonëse ka pasur kërkesë;

d) konstatimin e paligjshmërisë së veprimit administrativ që nuk prodhon më pasoja juridike, nëse paditësi ka një interes të arsyeshëm për këtë;

dh) saktësimin e të drejtave dhe të detyrimeve ndërmjet paditësit dhe organit publik;

e) detyrimin e organit publik për të kryer apo për të ndaluar kryerjen e një veprimi tjetër administrativ, të nevojshëm për mbrojtjen e të drejtave apo të interesave të paditësit;

ë) përcaktimin e organit që ka në kompetencën e tij zgjidhjen e çështjes konkrete, duke urdhëruar, kur është rasti, dhe shfuqizimin e aktit të nxjerrë nga organi jokompetent;

f) shpërblimin e dëmit jashtëkontraktor, sipas ligjit të posaçëm;

g) zgjidhjen e mosmarrëveshjeve të punës, kur punëdhënësi është një organ i administratës publike.

2. Gjykata, me vendimin përfundimtar të pranimit, tërësisht apo pjesërisht të padisë, vendos edhe ligjërimin e masës së sigurimit të padisë.

3. Gjykata vendos rrëzimin e padisë, kur vlerëson se veprimi administrativ apo akti nënligjor normativ është i ligjshëm dhe i themeltë.

4. Gjykata vendos rrëzimin e padisë dhe kur vlerëson se, pavarësisht shkeljeve procedurale të konstatuara të veprimtarisë administrative, pasojat do të ishin të njëjta.

5. Gjykata, me vendim përfundimtar të rrëzimit të padisë, vendos edhe heqjen e masës së sigurimit të padisë, që zbatohet kur vendimi merr formën e prerë.

Neni 41

Përmbajtja e vendimit

Përveç sa parashikohet në Kodin e Procedurës Civile, vendimi i gjykatës administrative përmban edhe:

- a) përcaktimin e qartë të çështjeve, në pjesën arsyetuese, të vlerësuara sipas nenit 37 të këtij ligji;
- b) përcaktimin në pjesën urdhëruese, se kur parashikohet një detyrim konkret i palës së paditur, ai është i ekzekutueshëm nga përmbartuesi gjyqësor. Në këtë rast gjykata përcakton afatin dhe mënyrën e ekzekutimit të vendimit.

Neni 42

Shpallja dhe depozitimi i vendimit

1. Vendimi, pavarësisht formës së gjykimit, duhet të shpallet detyrimisht i arsyetuar.
2. Në raste përjashtimore dhe vetëm për shkak të pamundësisë absolute, gjykata shtyn shpalljen e arsyetuar të vendimit deri në 5 ditë.
3. Brenda 7 ditëve nga shpallja e vendimit, dosja dorëzohet në sekretarinë gjyqësore.

Neni 43

Detyrimi i publikimit

1. Të gjitha vendimet e gjykatës publikohen në mënyrën dhe me mjetet e përshtatshme.
2. Vendimi për shfuqizimin e aktit nënligjor normativ, me kërkesë të gjykatës që ka dhënë vendimin, publikohet i plotë, në të njëjtën mënyrë me atë të parashikuar nga legjislacioni në fuqi për botimin e aktit.

KREU VII

ANKIMI

Neni 44

Mjetet dhe afatet e ankimit

Mjetet dhe afatet e ankimit të vendimeve të gjykatave administrative janë të njëjta me ato të parashikuara në Kodin e Procedurës Civile, përveç kur parashikohet ndryshe në këtë ligj.

Neni 45

Vendime të paankimueshme

Nuk lejohet ankim ndaj vendimeve përfundimtare të gjykatës administrative për padi me objekt:

- a) kundërshtimin e dënimit për kryerjen e kundërvajtjeve administrative, me vlerë më të vogël se njëzetfishi i pagës minimale, në shkallë vendi;
- b) kundërshtimin e aktit administrativ që përmban detyrim në të holla, me vlerë më të vogël se njëzetfishi i pagës minimale, në shkallë vendi;
- c) kundërshtimin e aktit administrativ që ka refuzuar dhënien e detyrimit në të holla, me vlerë më të vogël se njëzetfishi i pagës minimale, në shkallë vendi;
- ç) mosmarrëveshjet që lidhen me mbrojtjen e të drejtave, lirive dhe interesave kushtetues dhe ligjorë, që rrjedhin nga sigurimet shoqërore dhe shëndetësore, ndihma ekonomike dhe pagesa e aftësisë së kufizuar, me vlerë më të vogël se njëzetfishi i pagës minimale, në shkallë vendi.

Neni 46

Aktet që i bashkëlidhen ankimit

1. Bashkë me ankimin duhet të paraqiten:
  - a) kopjet e ankimit dhe të dokumenteve të tjera në numër aq sa janë personat që marrin pjesë në çështje si palë;
  - b) aktin e përfaqësimit, nëse ky akt nuk është pjesë e dosjes së gjykimit.
2. Në rast se ankimi nuk plotëson kushtet e parashikuara në pikën 1 të këtij neni ose kur ankimi nuk është nënshkruar, nuk tregohen palët ndërgjyqëse, vendimi kundër të cilit bëhet ankim ose se çfarë kërkohet me ankimin, gjyqtari i vetëm njofton palën që të ndreqë të metat brenda 5 ditëve. Shqyrtimi i ankimit, sipas këtij neni, bëhet në dhomë këshillimi.
3. Kur ankuesi nuk plotëson ose nuk ndreq të metat brenda afatit, ankimi quhet se nuk është paraqitur dhe i kthehet ankuesit me vendim, së bashku me aktet e tjera të paraqitura prej tij. Kundër vendimit të gjyqtarit të vetëm për kthimin e ankimit mund të bëhet ankim i veçantë në Gjykatën Administrative të Apelit.
4. Kur të metat e ankimit janë plotësuar në afat, ai quhet i paraqitur që nga data e regjistrimit të tij në gjykatë.

Neni 47

Paraqitja e provave të reja në ankim

Në ankim nuk mund të paraqiten fakte të reja dhe të kërkohen prova të reja, përveçse kur ankuesi provon se pa fajin e tij nuk ka mundur t'i paraqesë këto fakte ose t'i kërkojë këto prova në shqyrtimin e çështjes në gjykatën administrative të shkallës së parë, në afatet e parashikuara në këtë ligj.

Neni 48

Ankimi në Gjykatën Administrative të Apelit

1. Gjykata, ku është paraqitur ankimi, dërgon ankimin, së bashku me aktet që i bashkëlidhen atij, vendimin e gjyqtarit për pranimin e ankimit, aktet e komunikimit të ankimit, si dhe dosjen e gjykimit në Gjykatën Administrative të Apelit, brenda 15 ditëve nga data e depozitimit të ankimit.
2. Gjykata Administrative e Apelit shqyrton çështjen brenda 30 ditëve nga data e ardhjes së ankimit nga gjykata ku është paraqitur ankimi.
3. Gjykata Administrative e Apelit dërgon dosjen në gjykatën administrative të shkallës së parë jo më vonë se 3 ditë pas kryerjes së njoftimit të vendimit të palëve.

Neni 49

Gjykimi në apel administrativ në dhomë këshillimi

1. Shqyrtimi i ankimit në Gjykatën Administrative të Apelit si rregull bëhet mbi bazë dokumentesh në dhomën e këshillimit.
2. Kryetari i trupit gjykues përgatit relacionin dhe cakton datën dhe orën për shqyrtimin e çështjes në dhomë këshillimi, duke urdhëruar njoftimin e palëve. Sekretaria e gjykatës njofton palët rregullisht për përbërjen e trupit gjykues, datën, orën dhe vendin e shqyrtimit të çështjes të paktën 15 ditë përpara. Palët kanë të drejtë të paraqesin deri 5 ditë para seancës së shqyrtimit të çështjes parashtrime me shkrim lidhur me shkaqet e ngritura në ankim dhe kundërankim.
3. Për shqyrtimin e çështjes në dhomë këshillimi mbahet procesverbal nga sekretari gjyqësor.

Neni 50

Vendimi i Gjykatës Administrative të Apelit në dhomë këshillimi

Gjykata Administrative e Apelit në dhomë këshillimi vendos:

- a) mospranimin e ankimit, në rastet kur ankimi nuk plotëson kushtet e pranueshmërisë dhe gjykata administrative e shkallës së parë nuk e ka bërë një gjë të tillë;
- b) lënien në fuqi të vendimit të gjykatës administrative të shkallës së parë;
- c) ndryshimin e vendimit;
- ç) prishjen e vendimit dhe kthimin e çështjes për rigjykim, në rastet kur shkeljet procedurale janë të rënda dhe për të cilat ligji parashikon shprehimisht pavlefshmërinë e vendimit apo të procedurës së gjykimit;
- d) prishjen e vendimit dhe pushimin e gjykimit të çështjes, në rastet kur çështja nuk hyn në juridiksionin gjyqësor, si dhe kur padia nuk mund të ngrihej ose gjykimi nuk mund të vazhdonte.

Neni 51

Gjykimi në apel administrativ në seancë gjyqësore

1. Gjykata, në dhomë këshillimi, vendos shqyrtimin e çështjes në seancë gjyqësore me praninë e palëve, në rast se çmon se debati gjyqësor është i nevojshëm për të vlerësuar se:

- a) për konstatimin e gjendjes faktike në mënyrë të plotë dhe të saktë, duhen vërtetuar fakte të reja dhe duhen marrë prova të reja kur janë kushtet e nenit 47 të këtij ligji;
- b) vendimi kundër të cilit është paraqitur ankimi është bazuar në shkelje të rënda procedurale, apo në gjendjen faktike të konstatuar gabimisht ose në mënyrë jo të plotë;
- c) me qëllim të konstatimit të drejtë të gjendjes faktike duhet të përsërisë marrjen e disa ose të gjitha provave të marra nga gjykata e shkallës së parë.

2. Vendimi i mësipërm, data dhe ora e seancës gjyqësore u njoftohen palëve rregullisht nga sekretaria gjyqësore, të paktën 10 ditë para datës së zhvillimit të seancës gjyqësore.

Neni 52

Njoftimi për gjykimin në apel administrativ

Njoftimi për gjykimin në apel administrativ bëhet sipas rregullave të njoftimit për gjykimin në gjykatën administrative të shkallës së parë.

Neni 53

Vendimi i Gjykatës Administrative të Apelit në seancë gjyqësore

Gjykata Administrative e Apelit, pasi shqyrton çështjen në seancë gjyqësore, vendos:

- a) lënien në fuqi të vendimit të gjykatës administrative të shkallës së parë;
- b) ndryshimin e vendimit;
- c) prishjen e vendimit dhe pushimin e çështjes;
- ç) prishjen e vendimit dhe dërgimin e çështjes për rigjykim në gjykatën administrative të shkallës së parë, në rastet e parashikuara në nenin 54 të këtij ligji.

Neni 54

Dërgimi për rigjykim

Gjykata Administrative e Apelit prish vendimin e gjykatës administrative të shkallës së parë dhe ia dërgon çështjen organit kompetent për rigjykim kur:

- a) gjykata administrative e shkallës së parë ka shkelur dispozitat mbi juridiksionin dhe kompetencën lëndore dhe funksionale;
- b) përbërja e trupit gjykues nuk ka qenë e rregullt apo vendimi ose procesverbali gjyqësor nuk është nënshkruar sipas ligjit;
- c) gjykata ka vendosur pushimin e çështjes në kundërshtim me ligjin;

- ç) gjykata ka shkelur dispozitat e këtij ligji, lidhur me njoftimet e palëve dhe akteve, dhe kur një shkelje e tillë ka ndikuar në dhënien e vendimit;
- d) gjykata ka shkelur dispozitat lidhur me përfaqësimin e palëve.

Neni 55

Shpallja dhe depozitimi i vendimit

1. Vendimi, pavarësisht formës së gjykimit, duhet të shpallet detyrimisht i arsyetuar.
2. Në raste përjashtimore dhe vetëm për shkak të pamundësisë absolute, gjykata shtyn shpalljen e arsyetuar të vendimit deri në 5 ditë.
3. Brenda 7 ditëve nga shpallja e vendimit, dosja dorëzohet në sekretarinë gjyqësore.

KREU VIII

REKURSI NË GJYKATËN E LARTË

Neni 56

Vendime të paankimueshme në Gjykatën e Lartë

Nuk lejohet rekurs ndaj vendimeve përfundimtare të Gjykatës Administrative të Apelit për padi me objekt:

- a) kundërshtimin e dënimit për kryerjen e kundërvajtjeve administrative, me vlerë më të vogël se dyzetfishi i pagës minimale, në shkallë vendi;
- b) kundërshtimin e aktit administrativ që përmban detyrim në të holla, me vlerë më të vogël se dyzetfishi i pagës minimale, në shkallë vendi;
- c) kundërshtimin e aktit administrativ që ka refuzuar dhënien e detyrimit në të holla, me vlerë më të vogël se dyzetfishi i pagës minimale, në shkallë vendi;
- ç) mosmarrëveshjet që lidhen me mbrojtjen e të drejtave, lirive dhe interesave kushtetues dhe ligjorë, që rrjedhin nga sigurimet shoqërore dhe shëndetësore, ndihma ekonomike dhe pagesa e aftësisë së kufizuar, me vlerë më të vogël se dyzetfishi i pagës minimale, në shkallë vendi.

Neni 57

Aktet që i bashkëlidhen rekursit

1. Bashkë me rekursin duhet të paraqiten:
  - a) kopje të rekursit dhe të dokumenteve të tjera në numër aq sa janë personat që marrin pjesë në çështje si palë;
  - b) aktin e përfaqësimit, nëse ky akt nuk është pjesë e dosjes së gjykimit.
2. Në rast se rekursi nuk plotëson kushtet e parashikuara në pikën 1 të këtij neni, si dhe kur rekursi nuk është nënshkruar, nuk tregohen palët ndërgjyqëse, vendimi kundër të cilit bëhet rekurs ose se çfarë kërkohet me rekursin, gjyqtari me vendim njofton palën që të ndreqë të metat brenda 7 ditëve. Shqyrtimi i rekursit, sipas këtij neni, bëhet në dhomë këshillimi.
3. Kur ankuesi nuk plotëson ose nuk ndreq të metat brenda afatit, rekursi quhet se nuk është paraqitur dhe i kthehet ankuesit me vendim, së bashku me aktet e tjera të paraqitura prej tij. Kundër vendimit të gjyqtarit të vetëm për kthimin e rekursit mund të bëhet ankim i veçantë në Gjykatën Administrative të Apelit.
4. Kur të metat e rekursit janë plotësuar në afat, ai quhet i paraqitur që nga data e regjistrimit të tij në gjykatë.

Neni 58

Shkaqet për të cilat mund të bëhet rekurs

Vendimet e shpallura nga Gjykata Administrative e Apelit dhe gjykata administrative e shkallës së parë mund të ankimohen me rekurs në Kolegjin Administrativ të Gjykatës së Lartë vetëm kur:

- a) ligji material nuk është respektuar, është interpretuar ose zbatuar keq apo vendimi i dhënë është në kundërshtim me një vendim të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë ose të kolegjeve të bashkuara të Gjykatës së Lartë;
- b) ka shkelje të rënda të normave procedurale, me pasojë pavlefshmërinë e vendimit apo të procedurës së gjykimit;
- c) ka shkelje të rënda procedurale, të cilat kanë ndikuar dukshëm në dhënien e vendimit.

Neni 59

Kundërrekursi

1. Pala, kundër të cilës është bërë rekurs, mund kundërshtojë pretendimet e ngritura në rekurs brenda 15 ditëve nga komunikimi i rekursit.
2. Kundërrekursi duhet të plotësojë kushtet formale të rekursit, parashikuar në nenin 57 të këtij ligji.
3. Mosparaqitja e kundërrekursit brenda afatit të parashikuar në pikën 1 të këtij neni sjell humbjen e së drejtës për të paraqitur pretendimet në një fazë të mëvonshme në Gjykatën e Lartë.
4. Kundërrekursi, së bashku me dokumentet bashkëlidhur, i komunikohet palës që ka bërë rekurs, e cila brenda 7 ditëve ka të drejtën të paraqesë në gjykatë argumente mbi arsyet e parashtruara në kundërrekursin e depozituar, pa shtuar shkaqe të reja.

Neni 60

Dërgimi i rekursit në Gjykatën e Lartë

1. Gjykata administrative e shkallës së parë dërgon rekursin, së bashku me aktet që i bashkëlidhen atij, vendimin e gjyqtarit për pranimin e rekursit, aktet e komunikimit të rekursit, kundërrekursin, si dhe dosjen e gjykimit në Gjykatën e Lartë, brenda 10 ditëve nga data e përfundimit të komunikimeve.
2. Gjykata e Lartë shqyrton çështjen brenda 90 ditëve nga data e ardhjes së rekursit dhe akteve bashkëlidhur prej gjykatës ku është depozituar rekursi.

Neni 61

Gjykimi në Kolegjin Administrativ të Gjykatës së Lartë

1. Shqyrtimi i rekursit në Kolegjin Administrativ të Gjykatës së Lartë, si rregull bëhet mbi bazë dokumentesh në dhomë këshillimi.
2. Gjyqtari relator cakton datën dhe orën për shqyrtimin e çështjes në dhomë këshillimi, duke urdhëruar njoftimin e palëve. Sekretaria e gjykatës njofton, sipas rregullave të përcaktuara për gjykimin në shkallë të parë dhe me shpallje, ditën dhe orën e shqyrtimit të rekursit, si dhe përbërjen e trupit gjykues të paktën 21 ditë përpara.
3. Gjyqtari relator përgatit relacionin, duke pasqyruar në të, veç të tjerave, edhe përmbajtjen e vendimit të ankimuar, pretendimet dhe shkaqet e ngritura në rekurs, prapësimet e paraqitura në kundërrekurs, shqyrtimin e fakteve që kanë rëndësi për marrjen e vendimit dhe propozimin e tij për zgjidhjen ligjore të çështjes.
4. Për shqyrtimin e çështjes në dhomë këshillimi mbahet procesverbal nga sekretari gjyqësor.

Neni 62
Gjykimi në seancë gjyqësore

1. Gjykata, në dhomë këshillimi, vendos shqyrtimin e çështjes në seancë gjyqësore me praninë e palëve në rast se:

a) rekursi është paraqitur ndaj një vendimi të apelit administrativ, lidhur me gjykimin e aktit nënligjor normativ;

b) konstaton se vendimi i apelit administrativ është i ndryshëm nga praktika e kolegjit administrativ ose edhe e kolegjeve të bashkuara të Gjykatës së Lartë;

c) vlerësohet e nevojshme nga kolegji administrativ thirrja dhe dëgjimi i palëve për shkak të problematikës ose kompleksitetit të çështjes.

2. Vendimi i mësipërm, data dhe ora e seancës gjyqësore u njoftohen palëve nga sekretaria gjyqësore, të paktën 15 ditë para datës së zhvillimit të seancës gjyqësore

Neni 63
Vendimi i Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë

Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, pasi shqyrton çështjen në dhomë këshillimi ose seancë gjyqësore, vendos:

a) mospranimin e rekursit, në rastet kur është bërë për shkaqe të ndryshme nga ato që parashikon neni 58 i këtij ligji;

b) prishjen e vendimit të Gjykatës Administrative të Apelit dhe lënien në fuqi të vendimit të gjykatës administrative të shkallës së parë;

c) prishjen e vendimit të apelit dhe dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën Administrative të Apelit me tjetër trup gjykues;

ç) prishjen e vendimit dhe pushimin e gjykimit të çështjes;

d) prishjen e vendimeve të Gjykatës Administrative të Apelit dhe të gjykatës administrative të shkallës së parë dhe dërgimin e çështjes për rigjykim në shkallë të parë me tjetër trup gjykues;

dh) ndryshimin e vendimeve të shkallës së parë dhe të apelit;

e) lënien në fuqi të vendimit të apelit.

Neni 64
Shpallja dhe depozitimi i vendimit

1. Vendimi, pavarësisht formës së gjykimit, duhet të shpallet detyrimisht i arsyetuar.
2. Në raste përjashtimore dhe vetëm për shkak të pamundësisë absolute, gjykata shtyn shpalljen e arsyetuar të vendimit deri në 10 ditë.

3. Brenda 10 ditëve nga shpallja e vendimit, dosja dorëzohet në sekretarinë gjyqësore.

**KREU IX
EKZEKUTIMI I VENDIMEVE**

Neni 65
Detyrimi për ekzekutimin e vendimit

1. Vendimi përfundimtar i gjykatës administrative, që ka marrë formë të prerë, dhe vendimi për sigurimin e padisë vihen në ekzekutim nga përmbaruesi gjyqësor me kërkesën e kreditorit.

2. Çdo akt i nxjerrë apo veprim i kryer nga organi publik i paditur, pasi vendimi i gjykatës administrative është bërë i ekzekutueshëm, dhe që është në kundërshtim me dispozitivin e vendimit të gjykatës, është absolutisht i pavlefshëm dhe nuk pengon ekzekutimin.

Neni 66

Ekzekutimi i detyrueshëm

1. Gjatë procedurës së ekzekutimit të detyrueshëm, gjyqtari apo kryetari i trupit gjykues, që ka dhënë vendimin, me kërkesë të palëve ose të përbaruesit gjyqësor, në dhomë këshillimi, pa praninë e palëve, urdhëron kryerjen e veprimeve të posaçme dhe marrjen e masave të tjera të nevojshme, duke përcaktuar afatet dhe mënyrën e kryerjes së tyre.

2. Tarifa për vënien në ekzekutim të vendimit gjyqësor nuk parapaguhet nga kreditori. Shpenzimet e procedurës së ekzekutimit dhe tarifa për vënien në ekzekutim, konsiderohen pjesë e shpenzimeve gjyqësore, për të cilat gjykata shprehet në vendimin e saj përfundimtar. Ato llogariten nga përbaruesi gjyqësor dhe paguhet nga debitori.

3. Shërbimi përbarimor gjyqësor shtetëror, nëpërmjet zyrës përbarimore kompetente, si dhe shërbimi përbarimor gjyqësor privat janë të detyruar të ekzekutojnë vendimet e gjykatës administrative, sipas rregullave të këtij ligji.

Neni 67

Veprime të tjera të gjykatës gjatë ekzekutimit të vendimit

1. Në rastet kur vendimi i gjykatës për nxjerrjen e një akti administrativ apo për të ndryshuar aktin, objekt padie, nuk është përmbushur pas kalimit të afatit për ekzekutim vullnetar, pavarësisht masave të marra, sipas këtij ligji, gjykata, në dhomë këshillimi, pa praninë e palëve, nëse gjatë shqyrtimit gjyqësor ka konstatuar se janë vërtetuar të gjitha faktet e nevojshme për nxjerrjen e aktit, merr një vendim, që zëvendëson aktin administrativ, i cili prodhon të gjitha pasojat e nevojshme juridike.

2. Në rastet kur vendimi i gjykatës për detyrimin e organit publik për të kryer një veprim tjetër administrativ apo për të ndaluar kryerjen e një veprimi tjetër administrativ nuk është përmbushur brenda afatit për ekzekutim vullnetar, me kërkesë të paditësit e pavarësisht masave të marra, sipas këtij ligji, gjykata urdhëron përbaruesin gjyqësor, në përputhje me dispozitivin e vendimit të saj, të kryejë apo të ndalojë veprimin.

3. Përbaruesi gjyqësor, në zbatimin e urdhrave të gjykatës, kur është e nevojshme, mbështetet nga Policia e Shtetit.

Neni 68

Sanksione për mosekzekutimin e vendimit apo të urdhrit të gjykatës

1. Përbaruesi gjyqësor, në përfundim të afatit të ekzekutimit të detyrueshëm të caktuar nga gjyqtari, njofton me shkrim gjyqtarin për veprimet e kryera nga organi publik debitor.

2. Në rast të moskryerjes me faj të detyrimeve, sipas vendimit apo urdhrave të gjykatës, pa shkaqe të përligjura, gjyqtari edhe kryesisht vendos gjobë ndaj titullarit të organit publik debitor. Masa e gjobës është e barabartë me 20 për qind të pagës minimale, në shkallë vendi, për çdo ditë vonesë në ekzekutim.

3. Në rastet e konstatimit të mosekzekutimit të vendimeve, pa shkaqe të përligjura, gjyqtari kërkon marrjen e masave disiplinore dhe, kur është rasti, paraqet edhe kallëzim penal ndaj personave përgjegjës.

Neni 69

Kundërshtimi i veprimeve të ekzekutimit

Veprimet e kryera nga përbaruesi gjyqësor, në kundërshtim me masat apo urdhrat e gjykatës, ankimohen sipas parashikimeve të nenit 610 të Kodit të Procedurës Civile.

KREU X
DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 70

Fillimi i funksionimit të gjykatave administrative

1. Gjykatat administrative të shkallës së parë, Gjykata Administrative e Apelit dhe Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë fillojnë funksionimin e tyre në mënyrë të njëkohshme.

2. Numri i gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë që do t'i shtohet numrit aktual të anëtarëve të kësaj gjykate për të krijuar Kolegjin Administrativ, përcaktohet në ligjin nr. 8588, datë 15.3.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës së Lartë".

3. Funksionimi i gjykatave administrative fillon pas:

a) hyrjes në fuqi të rregulimeve ligjore në ligjin nr. 8588, datë 15.3.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës së Lartë" për krijimin e Kolegjit Administrativ të kësaj gjykate;

b) krijimit të infrastrukturës së nevojshme për ushtrimin normal të veprimtarisë së tyre.

4. Ngarkohet Këshilli i Ministrave të marrë masat e nevojshme për përmbushjen e detyrimit që rrjedh nga shkronja "b" e pikës 3 të këtij neni.

5. Data e fillimit të funksionimit të gjykatave administrative caktohet me dekret të Presidentit të Republikës, me propozimin e Ministrit të Drejtësisë. Ministri i Drejtësisë bën propozimin pasi të jenë plotësuar kërkesat e pikës 2 të këtij neni dhe të ketë marrë më parë mendimin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë.

Neni 71

Aktet nënligjore

1. Ngarkohet Këshilli i Lartë i Drejtësisë që, brenda tre muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të nxjerrë aktin nënligjor në zbatim të nenit 5 pika 4 të këtij ligji.

2. Ngarkohet Ministria e Drejtësisë që, brenda tre muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të ushtrojë kompetencat e saj, të parashikuara në nenin 4 të këtij ligji, për organizimin dhe ngritjen e gjykatave administrative.

Neni 72

Shfuqizime dhe ndryshime

1. Në datën e fillimit të funksionimit të gjykatave administrative hyjnë në fuqi ndryshimet e mëposhtme:

a) në ligjin nr. 8116, datë 29.3.1996 "Kodi i Procedurës Civile i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar:

i) në nenin 35, shkronja "b" shfuqizohet;

ii) në nenin 320, shkronja "a" shfuqizohet;

iii) nenet nga 324 deri në 333 shfuqizohen;

b) në ligjin nr. 8927, datë 25.7.2002 "Për prefektin", në nenin 14 nënndarjet "i" dhe "ii", në nenin 15 pika 2, si dhe në nenin 18 pika 4, ku respektivisht gjenden fjalët "gjykatës, nën juridiksionin e së cilës ndodhet organi i qeverisjes vendore", "gjykatë, nën juridiksionin e së cilës ndodhet organi i qeverisjes vendore", "gjykatës" dhe "gjykatës, nën juridiksionin e së cilës ndodhet subjekti i interesuar" zëvendësohen me fjalët "gjykatës administrative kompetente".

2. Sa herë që në ligje të posaçme bëhet referim në seksionet administrative apo në kreun "Gjykimi i mosmarrëveshjeve administrative" të Kodit të Procedurës Civile apo në gjykatën kompetente, referenca vlerësohet si e bërë në këtë ligj dhe në gjykatën administrative kompetente, sipas këtij ligji.

3. Të gjitha afatet për paraqitjen e padisë ndaj aktit apo veprimit tjetër administrativ janë 45 ditë, me përjashtim të rasteve kur në ligjet e veçanta është parashikuar ndryshe.

Neni 73
Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miratuar në datën 3.5.2012

**Shpallur me dekretin nr. 7461, datë 11.5.2012 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bamir Topi**

**SHTOJCË
PËR ORGANIZIMIN E TESTIMIT KUALIFIKUES PËR EMËRIMIN
E GJYQTARËVE ADMINISTRATIVË TË SHKALLËS SË PARË
DHE TË APELIT**

Neni 1

KLD-ja realizon procedurën e përzgjedhjes së kandidatëve që do të emërohen në gjykatat administrative të shkallës parë dhe të apelit administrativ, në bashkëpunim me Shkollën e Magjistraturës, pas kryerjes së testimit kualifikues.

Shkolla e Magjistraturës bashkëpunon me institucionet ndërkombëtare që operojnë në fushën e drejtësisë dhe të forcimit të shtetit të së drejtës për të kryer testimin kualifikues të kandidatëve.

Neni 2

Kandidati i interesuar për t'u emëruar gjyqtar i gjykatës administrative të shkallës së parë dhe të apelit administrativ, paraqet kërkesën e vet me shkrim pranë KLD-së, në zbatim të nenit 5 të këtij ligji.

KLD-ja, pasi shqyrton të gjitha kërkesat, verifikon përmbushjen e kriterëve ligjore, të parashikuara nga neni 5 pikat 2 dhe 3 të këtij ligji, harton një listë përfundimtare për secilën shkallë gjykimi dhe ia përcjell Shkollës së Magjistraturës për të vijuar procesin e testimit.

Neni 3

Testimi kualifikues administrohet nga një komision prej pesë anëtarësh i përbërë nga:

- a) një përfaqësues i zgjedhur me shumicë votash nga KLD-ja brenda ose jashtë radhëve të tij;
- b) një përfaqësues i zgjedhur nga këshilli drejtues i Shkollës së Magjistraturës;
- c) një anëtar i Gjykatës së Lartë, i zgjedhur nga mbledhja e përbashkët e gjyqtarëve të saj;
- ç) dy përfaqësues nga institucione ndërkombëtare, që asistojnë ose bashkëpunojnë me sistemin e drejtësisë, të përzgjedhur nga këshilli drejtues i Shkollës së Magjistraturës.

Komisioni ka për detyrë organizimin, ndjekjen e procedurës së testimit, vlerësimin dhe shpalljen e rezultateve të tij.

Neni 4

Testimi seleksionues zhvillohet me shkrim, i shoqëruar me vlerësimin elektronik të përgjigjeve alternative, në prezencë të kandidatëve me një procedurë të hapur publike.

Testimi seleksionues kryhet kundrejt një procedure të sigurt sekretimi dhe mund të mbikëqyret nga një grup monitoruesish të pavarur, vendas dhe të huaj, nga organizata me të cilat Shkolla e Magjistraturës ka pasur dhe ka marrëdhënie bashkëpunimi.

Monitoruesit e pavarur nuk mund të jenë persona të përfshirë në sistemin gjyqësor shqiptar apo pedagogë të Shkollës së Magjistraturës.

Në rast shkeljeje të rregullave të testimit nga kandidati, ata njoftojnë menjëherë komisionin e administrimit të testimit, i cili ka të drejtë të vendosë edhe përjashtimin nga testimi, duke mbajtur një procesverbal.

Neni 5

Testimi me shkrim zhvillohet në të njëjtën ditë për gjyqtarët e gjykatave administrative të shkallës së parë dhe në një ditë tjetër për gjyqtarët e Gjykatës Administrative të Apelit.

Përzgjedhja e tezës së testimit nga fondi i gjithë pyetjeve të përgatitura bëhet nga vetë kandidatët para fillimit të testimit seleksionues.

Teza është e njëjtë për të gjithë pjesëmarrësit dhe e organizuar me pyetje në formë alternativash dhe kazuse konkrete praktike, përgjigjet e të cilave jepen në mënyrë skematike.

Teza duhet të përfshijë njohuri të së drejtës kushtetuese, administrative, civile, procedurale civile, financiare, të të drejtave të njeriut, shkrimit e arsytimit ligjor, me një total prej 100 pikësh.

Fondi i pyetjeve përgatitet nga Shkolla e Magjistraturës me ndihmën e institucioneve ndërkombëtare.

Neni 6

Konsiderohen që kanë kaluar me sukses testimin seleksionues kandidatët që marrin jo më pak se 70 për qind të totalit të pikëve.

Komisioni i administrimit të testimit rendit në mënyrë përfundimtare kandidatët fitues, sipas numrit të pikëve të marra, dhe listën ia dërgon në tre kopje KLD-së.

Lista nënshkruhet nga të gjithë anëtarët e komisionit.

Në rast se numri i kandidatëve fitues, sipas këtij neni, është më i madh se numri i gjyqtarëve të emëruar, kandidatët e tjerë mbahen në një listë pritjeje, pa qenë e nevojshme kryerja e një testimi tjetër seleksionues, në rastet e krijimit të një vendi vakant.

Lista e pritjes vlen për një periudhë jo më të gjatë se 3-vjeçare.

Neni 7

Kandidatët pjesëmarrës në testimin seleksionues mund të ankohen për masën dhe mënyrën e vlerësimit pranë komisionit të administrimit të testimit seleksionues brenda 5 ditëve nga shpallja e rezultateve. Komisioni shqyrton edhe një herë vlerësimin e përgjigjeve dhe njofton ankuesin.

Në rast se komisioni bën një vlerësim të ndryshëm nga vlerësimi i parë, njofton menjëherë me shkrim KLD-në.

LIGJ

Nr. 50/2012

PËR MIRATIMIN E AKTIT NORMATIV, ME FUQINË E LIGJIT, NR. 1, DATË 30.3.2012 TË KËSHILLIT TË MINISTRAVE “PËR NJË NDRYSHIM NË LIGJIN NR. 10 418, DATË 21.4.2011 “PËR LEGALIZIMIN E KAPITALIT DHE FALJEN E NJË PJESE TË BORXHIT TATIMOR DHE DOGANOR”, TË NDRYSHUAR”

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 101 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Miratohet akti normativ, me fuqinë e ligjit, nr. 1, datë 30.3.2012, i Këshillit të Ministrave “Për një ndryshim në ligjin nr. 10 418, datë 21.4.2011 “Për legalizimin e kapitalit dhe faljen e një pjese të borxhit tatimor dhe doganor”, të ndryshuar”.

Miraturar në datën 3.5.2012

Shpallur me dekretin nr. 7462, datë 11.5.2012 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bamir Topi

UDHËZIM
Nr. 3, datë 4.5.2012

PËR PËRCAKTIMIN DHE DOKUMENTIMIN E SASIVE TË NËNPRODUKTEVE TË NAFTËS, TË IMPORTUAR PËR NEVOJAT E VETA, NGA SHOQËRITË E KËRKIMIT TË NAFTËS DHE TË VËNIES NË SHFRYTËZIM TË ZONAVE NAFTËMBAJTËSE

Në mbështetje të nenit 102, pika 4 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe në zbatim të pikës 3 të nenit 19 të ligjit nr. 8976, datë 12.12.2002 “Për akcizat”, të ndryshuar, Ministri i Financave dhe Ministri i Ekonomisë, Tregtisë dhe Energjetikës

UDHËZOJNË:

1. Shoqëritë e kërkimit të naftës dhe të vënies në shfrytëzim të zonave naftëmbajtëse, të cilat mund të importojnë nënprodukte të naftës, për nevojat e veta, të përjashtuara nga tatimi i akcizës, duhet të pajisen me autorizimin e përjashtimit nga akciza nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve (DPT). Për marrjen e këtij autorizimi, shoqëritë e kërkimit të naftës dhe të vënies në shfrytëzim të zonave naftëmbajtëse duhet të paraqesin në DPT:

a) Një kërkesë me shkrim, së cilës i bashkëngjitet një fotokopje e certifikatës së NIPT-it;
b) Autorizim (original) të lëshuar në emër të tij nga Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore (AKBN), ku të jepen referenca për marrëveshjen me Qeverinë Shqiptare, si dhe një kopje të kësaj marrëveshjeje;

c) Nevojat për nënproduktet e naftës, lloji i nënproduktit, sasinë që do të përdoret dhe periudhën e përdorimit.

2. Me plotësimin e dokumentacionit të mësipërm, brenda 30 ditësh kalendarike DPT pajis shoqërinë e kërkimit të naftës me autorizimin e përjashtimit nga akciza. Një kopje e autorizimit dërgohet në Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave (DPD).

3. DPT dhe DPD, nëpërmjet degëve të tyre, kontrollojnë dokumentacionin dhe lëvizjen fizike të nënprodukteve të naftës gjatë transportit, magazinimit, si dhe destinacionin e përdorimit.

4. Administrimi i këtyre procedurave, kontrolli dhe saktësimet përkatëse do të bëhen në përputhje me ligjin nr. 8976 datë 12.12.2002 “Për akcizat”, të ndryshuar.

5. Nëse sasia e karburantit, e përjashtuar nga akciza, nuk shfrytëzohet brenda periudhës kohore të përcaktuar nga kompania, pjesa e pashfrytëzuar i nënshtrohet tatimit të akcizës.

Ky udhëzim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTRI I FINANCAVE

Ridvan Bode

MINISTRI I EKONOMISË,
TREGTISË DHE ENERGETIKËS

Nasip Naço

Abonimet vjetore për Fletoren Zyrtare mund të bëhen pranë Postës Shqiptare ose pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare, në adresën: Bulevardi “Gjergj Fishta”, mbrapa ish-ekspozitës “Shqipëria Sot”, tel: 04 24 27 007.
Çmimi i abonimit pranë Postës Shqiptare, për Fletoret Zyrtare 2012, është 16 000 lekë.
Çmimi i abonimit në QPZ është 14 000 lekë pa detyrimin e shpërndarjes në adresa.

Hyri në shtyp më 14.5.2012
Doli nga shtypi më 16.5.2012

	Formati: 61x86/8
--	------------------

Shtypshkronja e Qendrës së Publikimeve Zyrtare
Tiranë, 2012

Çmimi 52 lekë